

TULLIN TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2021

TULLI

TULL
CUSTOMS

28.2.2022

SISÄLLYSLUETTELO

TULLIN TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2021	1
1 Toimintakertomus.....	3
1.1 Johdon katsaus	3
Ulkomaankaupan toimintaympäristön kehitys	3
Tullin toiminnan tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden kehitys	4
Tullin resurssit	5
1.2 Tuloksellisuus	5
1.3 Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet	6
1.4 Toiminnallinen tehokkuus	11
Tuottavuus ja taloudellisuus	11
Maksullisen toiminnan kannattavuus	13
1.5 Tuotokset ja laadunhallinta	18
Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkissuoritteet	18
Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	19
1.6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	21
1.7 Tilinpäätösanalyysi	25
Rahoituksen rakenne ja talousarvion toteutuminen	25
Tuotto- ja kululaskelma	25
Tase	26
1.8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma 2021	27
1.9 Arviointien tulokset	28
1.10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä ja epäsäännönmukaisuuksista	29
2 Tullin talousarvion toteumalaskelma	30
3 Tullin käytössä olevat valtuudet	32
4 Tullin tuotto- ja kululaskelma	33
5 Tullin tase	34
6 Liitetiedot.....	36
7 Allekirjoitukset	53

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 JOHDON KATSAUS

ULKOMAANKAUPAN TOIMINTAYMPÄRISTÖN KEHITYS

Valtiovarainministeriön 20.12.2021 julkaiseman taloudellisen katsauksen mukaan Suomen bruttokansantuotteen volyymin ennustettiin kasvavan 3,4 prosenttia vuonna 2021 ja sen jälkeen 3,0 prosenttia vuonna 2022. Covid-19 –pandemian pahentumisen vuoden 2021 lopulla arvioitiin lisäävän epävarmuutta ja hidastavan talouskasvua tilapäisesti, mutta bruttokansantuotteen kasvu ennakoitiin silti pysyvän noin 3 prosentin tasolla vuonna 2022, sillä usealla toimialalla tuotanto on edelleen pandemiaa edeltävän tason alapuolella. Talouden kasvun kuitenkin ennakoidaan hidastuvan jatkossa ja bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan noin 1,5 prosenttia vuosina 2023 ja 2024.

Tullin ennakkotietojen mukaan Suomen tavaraviennin arvo kasvoi edellisvuodesta 19,4 prosenttia vuonna 2021 (2020: -11,9 prosenttia). Vienti oli arvoltaan 68,6 miljardia euroa. Tuonnin arvo puolestaan kasvoi edellisvuodesta 21,5 prosenttia (2020: -9,9 prosenttia) ollen arvoltaan lähes 72,6 miljardia euroa. EU-maihin suuntautunut vienti kasvoi 23,6 prosenttia vuonna 2021, vienti euroalueelle kasvoi 25,6 prosenttia ja vienti EU:n ulkopuolisiin maihin kasvoi 14,4 prosenttia. Tuonti EU-maista kasvoi 18,4, tuonti euroalueelta kasvoi 16,4 prosenttia ja tuonti muista maista kasvoi 26,1 prosenttia.

Kauppataseen alijäämä kasvoi selvästi viime vuonna edellisvuoteen verrattuna jääden ennakkotietojen mukaan 4,1 miljardia euroa alijäämäiseksi (2020: -2,3 miljardia euroa). Alijäämä EU-maiden kanssa käydyssä kaupassa väheni edellisvuoden 4,2 miljardista eurosta runsaaseen 3,3 miljardiin euroon mutta myös EU-maiden ulkopuolisten maiden kanssa käytävässä kaupassa kauppatase oli viime vuonna runsaat 700 miljoonaa euroa alijäämäinen (2020: 1,9 miljardia euroa ylijäämäinen).

Yksityiskohtaiset tiedot tuonnista ja viennistä ovat käytettävissä tammi-marraskuulta 2021 tätä kirjoitettaessa (Tulli julkaisee ulkomaan tavarakaupan yksityiskohtaiset tiedot viime vuoden joulukuulta 28.2.2021). Investointitavaroiden vienti kasvoi tammi-marraskuussa 6,1 prosenttia ja niiden osuus koko tavaraviennistä laski 24,4 prosenttiin. Teollisuuden tuotantotarvikkeiden vienti kasvoi 27,8 prosenttia, niiden osuus tavaraviennistä kasvoi 51,9 prosenttiin. Kuljetusvälineiden vienti kasvoi 26,7 prosenttia ja osuus kasvoi 9,2 prosenttiin. Poltto- ja voiteluaineiden viennin arvo kasvoi 17,7 prosenttia ja osuus viennistä oli 6,7 prosenttia. Kulutustavaroiden vienti nousi 13,7 prosenttia, mutta osuus viennistä oli vain 3,5 prosenttia. Elintarvikkeiden ja juomien vienti pysyi likipitäen edellisvuoden tasolla ja tavararyhmän osuus laski 2,3 prosenttiin kokonaistavaraviennistä.

Poltto- ja voiteluaineiden tuonnin arvo kasvoi 45,7 prosenttia vuoden 2021 tammi-marraskuussa. Tämän ryhmän osuus koko tavaratuonnista kasvoi 12,6 prosenttiin. Teollisuuden tuotantotarvikkeiden tuonti kasvoi 28,4 prosenttia ja osuus kasvoi 33,1 prosenttiin. Investointitavaroiden tuonti kasvoi 11,2 prosenttia ja osuus koko tuonnista oli 20,4 prosenttia. Kuljetusvälineiden osuus oli 12,4 prosenttia kasvun ollessa 15,2 prosenttia. Kulutustavaroiden tuonti kasvoi viime vuoden tammi-marraskuussa 2 prosenttia niiden osuuden laskiessa 10,3 prosenttiin ja elintarvikkeiden ja juomien tuonti kasvoi 1,9 prosenttia ja osuus tavaratuonnista laski 6,1 prosenttiin.

Tullin rajaliikennetilaston mukaan sekä lähtevän että saapuvan kevyen liikenteen, eli henkilöauto- ja pakettiautoliikenteen, kokonaismäärä rajanylityspaikoilla laski edellisvuoden tapaan jyrkästi vuonna 2021 johtuen koronaviruksen aiheuttamista matkustusrajoituksista. Lasku oli jyrkintä itärajan rajanylityspaikoilla samalla kun liikenne Ruotsin ja Norjan rajoilla laski itärajaa hitaammin. Merirajan kevyt liikenne nousi hieman edellisvuodesta. Saapunutta kevyttä liikennettä oli noin 2,2 miljoonaa ajoneuvoa ja lähtenyttä kevyttä liikennettä oli noin 2,1 miljoonaa ajoneuvoa viime vuonna laskun edellisvuodesta oltua noin neljännes kumpaankin suuntaan. Itärajan rajanylityspaikoilla saapuneiden ja lähteneiden kevyiden ajoneuvojen määrä laski reiluun 120 tuhanteen ajoneuvoon kumpaankin suuntaan laskun ollessa miltei kaksi kolmasosaa edellisvuodesta. Saapunut ja lähtenyt kevyt liikenne Ruotsin rajalla laski noin 1,2 miljoonaan ajoneuvoon kumpaankin suuntaan laskun ollessa reilu

viidesosa edellisvuodesta. Norjan rajalla saapuneita kevyitä ajoneuvoja oli 168 tuhatta ja lähteneitä 180 tuhatta muutosten ollessa -43,8 ja -39,7 prosenttia edellisvuodesta. Merirajan yli saapui ja lähti noin 644 tuhatta kevyttä ajoneuvoa määrän hieman kasvaessa edellisvuodesta. Ruotsin rajan osuus saapuvasta ja lähtevästä kevyestä liikenteestä oli noin 56 prosenttia, merirajan noin 30 prosenttia, Norjan rajan noin 8 prosenttia ja Venäjän rajan noin 6 prosenttia.

Saapuvien kuormattujen kuorma-autojen kokonaismäärä kasvoi 4,5 prosenttia viime vuonna ollen noin 666 tuhatta ajoneuvoa. Määrä nousi merirajalla 4,8 prosenttia 336 tuhanteen kuorma-autoon ja Ruotsin rajalla 20,9 prosenttia 105 tuhanteen kuorma-autoon, pysyi samana Venäjän rajalla (183 tuhatta autoa) mutta laski Norjan maarajalla 42 tuhanteen kuorma-autoon (laskua 10,2 prosenttia). Lähtevien kuormattujen kuorma-autojen määrä kasvoi samoin viime vuonna lähteneiden autojen määrän ollessa 543 tuhatta autoa (kasvua 7,8 prosenttia). Lähteneistä kuormatuista kuorma-autoista merirajan osuus oli 55 prosenttia, Venäjän rajan 17 prosenttia, Ruotsin rajan 20 prosenttia ja Norjan rajan 8 prosenttia.

Suomen satamista ja itärajan rajanylityspaikoilta lähti viime vuonna noin 357 tuhatta kuormattua konttia, missä oli lasku 3,1 prosenttia edellisvuodesta. Saapuneiden kuormattujen konttien määrä laski 2,6 prosenttia edellisvuodesta ja oli noin 225 tuhatta konttia. Tyhjiä kontteja saapui viime 192 tuhatta kappaletta (laskua 8,1 prosenttia) ja lähti 67 tuhatta kappaletta (laskua 16,8 prosenttia).

TULLIN TOIMINNAN TULOKSELLISUUDEN JA VAIKUTTAVUUDEN KEHITYS

Tulli saavutti pääosin tavoitteensa ulkomaankaupan ja yhteiskunnan suojaamisen tehtävälalueilla huolimatta jo toisesta peräkkäisestä koronapandemiasta johtuneesta poikkeusvuodesta.

Valmistautuminen 1.1.2021 toteutuneeseen Iso-Britannian eroon EU:sta onnistui Tullin näkökulmasta hyvin ja tullii-ilmoitusten määrä kasvoi Brexitistä johtuen suunnilleen ennakoidusti. Samoin 1.7.2021 toteutuneen pienimmän kannettavan maahantuonnin arvonlisäveron poistumisen vaatimat tietojärjestelmämuutokset ja lisärekrytoinnit kyettiin hoitamaan onnistuneesti ilman merkittäviä häiriöitä tulliselvityspalveluihin huolimatta siitä, että aikataulu osoittautui hyvin tiukaksi ja käyttöönottojen valmiusasteen etenemistä seurattiin tarkasti tarvittavine priorisointineen syksyn 2020 ja alkuvuoden 2021 ajan.

Vuosien 2020 ja 2021 vaihteessa Tulli käynnisti loppusyksyllä 2020 vahvistetun strategiansa toimeenpanon. Strategian toimeenpano järjestettiin 12 toimenpidekokonaisuuteen, joihin kuhunkin kuuluu yksi tai useampia toimenpiteitä, joilla tähdätään strategiassa asetettujen tavoitteiden toteuttamiseen. Kullekin toimenpidekokonaisuudelle nimettiin vetäjäpari ja heidän tuekseen asiantuntijaryhmät, joihin pyrittiin ottamaan mukaan Tullin henkilökuntaa laaja-alaisesti yli sektorirajojen. Samoin henkilökunnan osallistamisen edistämiseksi Tullin johto piti lukuisia eri aihealueisiin liittyneitä keskustelu- ja palautetilaisuuksia, jotka olivat avoimia koko henkilöstölle. Aikajänne toimenpiteiden toteuttamiseksi vaihtelee alle vuodesta useampaan vuoteen ja strategian toteutusta seurataan säännöllisesti mm. Tullin johtoryhmälle tapahtuvan raportoinnin avulla. Lisätietoa Tullin strategiasta löytyy Tullin nettisivuilta ([Strategia - Tulli](#)).

Vuonna 2020 alkanut koronapandemia ehti alkamisvuotenaan vaikuttaa ulkomaan matkustaja- ja tavaravirtoihin keväästä lähtien mutta vuonna 2021 sen vaikutukset ulottuivat koko vuoteen. Volyymien selvä lasku näkyi myös niihin liittyvien suoritteiden määrien selvänä vähenemisenä.

Henkilökunnan työtyytyväisyys kasvoi merkittävästi edellisen vuoden kyselyyn verrattuna (2021: 3,63, 2020: 3,51, 2019: 3,41) ja samalla sairaspoissaolojen määrä laski selvästi edellisvuodesta toisena vuotena peräkkäin ollen 10,1 päivää / htv.

Tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden kehitystä on kuvattu tarkemmin toimintakertomuksen seuraavissa luvuissa.

TULLIN RESURSSIT

Tullin henkilötyövuosien määrä kasvoi edellisvuoden toteumasta 1 929 ollen 1 998 henkilötyövuotta ilman ylitöitä ja varallaoloa. Viime vuonna Tullin henkilömäärä kasvoi toisena vuotena peräkkäin sitten vuoden 2006, jolloin henkilötyövuosia kertyi 2 583. Aiempien vähennysten keskeisimpänä taustana on ollut valtion tuottavuusohjelman ja palveluiden digitalisoimisen lisäksi myös määrärahojen niukkuus. Lisäksi vuonna 2017 Tullista siirtyi noin 200 htv Verohallintoon verotustehtävien siirron myötä.

Tullin henkilöstöstä 40 % sijoittui toimipaikkaosastolle tullitoimipaikkoihin. Vajaa neljännes henkilöstöstä sijoittui valvontaosastolle rikostorjunnan, yritystarkastuksen ja tullivalvonnan tehtäviin. Ulkomaankauppa- ja verotusosastolle tulliselvityksen, ulkomaankaupan tilastoinnin ja asiakashallinnan ja veronkannon tehtäviin sijoittui 17 % henkilöstöstä. Tullilaboratorioon sijoittui 3 % ja hallintoon ja esikuntaan sijoittui yhteensä 15 % henkilöstöstä. Hallinto-osaston henkilöstöstä 44 % toimi tietohallintotoiminnon tehtävissä.

Henkilömäärää kasvatti Iso-Britannian ero EU:sta 1.1.2021, pienimmän kannettavan maahantuonnin arvonlisäveron poistuminen 1.7.2021 ja ict-hankkeiden vahvistaminen lisärekrytoinnein. Jonkin verran sisäisiä siirtoja tapahtui myös Tullin yksiköiden välillä.

	Htv 2020	Htv 2021	Muutos
Pääjohtaja ja esikunta	13,0	10,8	-16,7 %
Ulkomaankauppa- ja verotusosasto	312,4	340,3	8,9 %
Valvontaosasto	463,8	479,8	3,5 %
Toimipaikkaosasto	810,2	806,1	-0,5 %
Tullilaboratorio	70,0	68,0	-2,8 %
Hallinto-osasto	259,4	292,7	12,9 %
Tulli yhteensä	1 928,7	1 997,7	3,7 %

Vuodelle 2021 Tullin toimintamenomomentille 28.10.2021 myönnettiin määrärahoja lisätalousarvioineen 195 176 000 euroa (171 856 000 euroa vuonna 2020). Muutos selittyi pitkälti tulliselvitysjärjestelmien kokonaisuudistukseen ja salassa pidettävien tietojen turvalliseen käsittelyyn myönnettyillä määrärahoilla. Seuraavalle vuodelle siirtyvä määräraha oli 29 miljoonaa euroa, josta sidottujen ICT-hankkeiden ja laiteinvestointien osuus oli noin 15 miljoonaa euroa.

Tullin bruttomenot olivat 195,4 miljoonaa euroa, josta 58,3 prosenttia kohdistui henkilöstön palkkoihin sivukuluineen, 25,8 prosenttia ict-menoihin, 6,9 prosenttia toimitiloihin ja muihin menoihin 9 prosenttia.

Merkittäviä organisaatiomuutoksia ei tehty Tullissa viime vuonna.

1.2 TULOKSELLISUUS

Valtiokonttori on 10.11.2016 antanut toimintakertomuksen laatimisesta ohjeen (VK/948/00.00.01/2016). Tullin toimintakertomus on laadittu noudattaen valtiokonttorin ohjeen mukaista jäsentelyä; valtiovarainministeriön ja Tullin tulostavoitesopimus vuodelle 2021 ei täysin noudata valtiokonttorin ohjeen jäsentelyä, joten tulostavoitesopimuksen tavoitteet on sovitettu niitä parhaiten kuvaavan otsikon alle.

Valtiovarainministeriön ja Tullin välisen tulostavoitesopimuksen palvelukykyä ja laatua koskevat tavoitearvot vuodelle 2021 ja niiden toteumat on esitetty alla olevassa taulukossa.

Mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Asiakastytyväisyys tulliselvityksessä (asteikko 1-5)	4,11		4	3,7
Oikaistujen päätösten osuus tuontiverotuksessa, %	1,5	2,7	2,2	0,64
Verojäämä enintään, %	0,43	2,1	2	1,07
Tullirikosten selvittämistaso vähintään, %	95,4	89	89	91
Takaisin saatu rikoshyöty vähintään, miljoonaa euroa	20,5	26	18	32,1
Elintarvike- ja kulutustavaravalvonnan osuvuus vähintään, %	21,6	29,7	23	27,5
Tavarantarkastuksien osuvuus (%)	11,5	14,2	14	14,6
Matkustajatarkastusten osuvuus (%)	6,9	14,3	12	14,7
Ajoneuvo- ja kuljetusvälinetarkastusten osuvuus (%)	7,3	3,1	4	3,0

1.3 YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET

Valtiovarainministeriön ja Tullin välisessä tulostavoitesopimuksessa vuodelle 2021 asetettiin seuraavat vaikuttavuustavoitteet Tullille.

10. Verotus ja tulli	02. Tulli	Toteuma 2021
Verotulojen tehokas kertymä turvataan edistämällä veronmaksuyönteisyyttä, antamalla ennakoivaa ohjausta ja hoitamalla verovalvonta uskottavasti	Verojäämä enintään 2,0 % (Palvelukyky ja laatu)	Verojäämä oli 1,07 prosenttia viime vuonna tavoitteen ollessa enintään 2 prosenttia. Vuoden 2021 aikana tapahtuneet toimintaympäristön merkittävimmät muutokset olivat 1.1.2021 voimaan astunut Britannian irtaantuminen EU:n tulliliunionista, 15.3.2021 voimaanastunut turvatietoilmoitusprosessi sekä 1.7.2021 tapahtunut ALV-kantorajan poistuminen. Näihin muutoksiin liittyvät merkittävät tietojärjestelmien käyttöönotot (turvatietoilmoittamisen laajennus 03/2021 ja alv-minimin poistuminen 07/2021) toteutuivat aikataulun mukaisesti ilman merkittäviä häiriöitä tulliselvityksen toimivuudelle ja asiakkaille. Asiakkaille suunnattiin laajaa tiedottamista ennen heinäkuun alkua tapahtunutta maahantuonnin pienimmän kannettavan arvonlisäveromäärän poistumista ja vahvistettiin henkilöresursseja asiakkaiden opastukseen juuri käynnistyneestä kesälomakaudesta huolimatta.
Harmaan talouden torjuntaa tehostetaan ja verovajetta supistetaan kehittämällä verotustoimintoja, tehostamalla valvontaa ja parantamalla yhteistyötä viranomaisten välillä	Tullirikosten selvittämistaso vähintään 89% Takaisin saatu rikoshyöty vähintään 18 milj. euroa Elintarvike- ja kulutustavaravalvonnan osuvuus vähintään 23% (Palvelukyky ja laatu)	Tullirikosten selvittämistaso oli 91 %, takaisin saatu rikoshyöty 32,1 m€ ja elintarvike- ja kulutustavaravalvonnan osuvuus 27,5 %. Harmaan talouden tehokas torjunta on määritelty yhdeksi Tullin keskeisistä yhteiskunnallisista vaikuttavuustavoitteista ja se linkittyy tiiviisti Tullin eri toimintoihin. Vuoden 2021 aikana Tullin toimintaympäristöön edelleen vaikutti olennaisesti koronatilanteen heijastusvaikutukset, jonka johdosta Tullin harmaan talouden torjuntaa ja muuta valvontatyötä suunnattiin uusiin kohteisiin (mm. Brexit, ALV valvonta) Tulli raportoi keväällä 2021 julkaistun, vuotta 2020 koskeneen Suomen hallituksen vuosikertouksen puitteissa niistä keskeisistä toimista, joilla Tulli on torjunut verovajeen muodostumista. Vuonna 2021 Tulli jatkoi valtioneuvoston periaatepäätökseen perustuvan, vuosia 2020-2023 koskevan kansallisen harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan strategian ja toimenpideohjelman hankkeiden

10. Verotus ja tulli	02. Tulli	Toteuma 2021
		<p>toteutusta. Tullin kannalta keskeiset hankkeet toimenpideohjelmassa liittyvät Tullin yritystarkastustoiminnassa ja verohallinnon verotarkastustoiminnassa tarvittavien tietojen saamisen turvaamiseen alati digitalisoituvassa toimintaympäristössä sekä elintarvikepetosten torjunnan tehostamiseen yhteistyössä Ruokaviraston kanssa. Tulli on osallistunut myös toimenpideohjelman hankkeeseen, jossa on kehitetty keskeisten harmaan talouden ja talousrikosten torjunnan viranomaisten yhteistä resurssiseurantamallia. Samoin Tulli on osallistunut toimenpideohjelman hankkeeseen, jonka tavoitteena on ollut, että ulkomaisille yhteisöille asetetaan kirjanpitovelvollisuus, kun niillä on kiinteä toimipaikka Suomessa.</p> <p>Yhteistyö ja tietojenvaihto Tullin ja Verohallinnon välillä varmistaa kokonaisvaltaisen lähestymistavan harmaan talouden eri ilmiöiden valvonnassa, tunnistamisessa sekä torjumisessa. Harmaan talouden torjunnassa myös kansainvälinen yhteistyö ja tietojenvaihto ovat merkittävässä roolissa.</p> <p>Tullin toimialalla vaikuttavat rikolliset ja vilpilliset tahot mukauttivat toimintaansa uusiin olosuhteisiin ja kehittävät rikollista toimintaansa hyödyntämällä mm. uusia kansainvälisiä toimitusketjuja ja logistisia ratkaisuja sekä poikkeustilanteen tarjoamia talousrikosmahdollisuuksia. Koronapandemian aikana henkilösuojaimeen liittyvä markkinavalvontayhteistyö ja harmaan talouden torjunta olivat keskeinen osa Tullin toiminnan prioriteeteista yhteiskunnan suojaamisen näkökulmasta. Samaan aikaan kansainvälisen matkustajaliikenteen määrän romahtaminen vaikutti voimakkaasti korkeasti verotettujen tuotteiden salakuljetukseen ja laittomaan kauppaan.</p> <p>Digitaalisen infrastruktuurin ja teknologian kehitys on monimuotoistanut kansainvälisen kaupan globaaliseksi markkina-alueeksi, ja yhä useammalla toimijalla on mahdollisuus sijaintiriippumattomana hyödyntää ylikansallisia alustapalveluja tarjotessaan tai ostaessaan palveluita ja tuotteita tai näiden yhdistelmiä. Tullissa on tehty suunnitelmallisen tiedonvaihdon ja analyysitoiminnan kehittämistä paljastavan toiminnan suuntaamiseksi ja kohteiden tunnistamiseksi Tullin valvontatyön vaikuttavuuden parantamiseksi, mikä edelleen mahdollistaa tilannekuvan parantamisen ja riskikohteita koskevien tietojen jakamisen tullitoimenpiteitä varten.</p> <p>Tullin tutkimien veropetosten lukumäärä on korona-aikana laskenut ja ilmi tulleet tapaukset ovat painottuneet aiempaa enemmän kaupalliseen tavaraliikenteeseen sekä posti- ja pikarahtilähetyksiin.</p> <p>Tulli on vastuuviranomaisena vastannut kansallisen pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmän kehittämisestä, käyttöönosta sekä ylläpidosta. Lisäksi Tulli on osallistunut sisäministeriön ja valtiovarainministeriön kanssa valmisteluihin liittyen kansallisiin rahanpesun torjunnan projekteihin sekä osallistuttu mm. FATF toimintaan.</p>
Verotuksen ja tullitoimen asiointipalvelut ovat asiakaslähtöisiä, nopeita ja edullisia	Asiakastyytyväisyys tulliselvityksessä 4, (asteikko 1-5) Oikaistujen päätösten osuus tuontiverotuksessa 2,2 % (Palvelukyky ja laatu)	<p>Syksyn 2021 asiakastyytyväisyys-kyselyssä sanoma-asiakkaille tulliselvityksen asiakastyytyväisyys oli 3,70. Tulos on jonkin verran alempi kuin edellisessä kaksi vuotta sitten tehdyssä tutkimuksessa, jossa saavutettiin kaikkien aikojen selvästi korkein tulos 4,1, joka poikkesi selvistä aiemmista tuloksista ylöspäin.</p> <p>Oikaistujen päätösten osuus tuontiverotuksessa oli 0,64%.</p>
Yhteiskuntaa suojataan varmistamalla tavaraturvallisuus ja torjumalla rajat ylittävää rikollisuutta tiiviissä yhteistyössä poliisin ja Rajavartiolaitoksen kanssa.	Tullirikosten selvittämistaso vähintään 89% Takaisin saatu rikoshyöty vähintään 18 milj. euroa Elintarvike- ja kulutustavaravalvonnan osuvuus vähintään 23% (Palvelukyky ja laatu)	<p>Koronan leviämisen estämiseksi ja terveysturvallisuuden edistämiseksi sisäraja-valvontaa toteutettiin kattavasti Suomen ja kaikkien Schengen-maiden välisessä liikenteessä. Tulli osallistui sisäraja-valvontaan niillä rajanylityspaikoilla, joilla se muutoinkin suorittaa rajatarkastustehtäviä sekä lisäksi virka-apuviranomaisena sovitulla rajanylityspaikoilla. Sisäraja-valvonta oli päällekkäistä tartuntatautilain väliaikaisten säännösten kanssa. Tulli oli siten sisärajan rajanylityspaikalla tilanteesta riippuen joko rajatarkastusta suorittava viranomainen tai virka-apuviranomainen ja</p>

10. Verotus ja tulli	02. Tulli	Toteuma 2021
		<p>tehtävissä käytössä olleet toimivaltuudet olivat erilaiset (raja- ja terveysturvallisuus). Valvontaa kohdistettiin maahantulorajoituksiin ja tartuntatautilaissa säädettyihin edellytyksiin todistuksista ja covid-19-testiin osallistumisesta.</p> <p>Tulli on suunnannut valvontaprosessiaan oman strategian mukaisesti painopisteisiin. Lisäksi valvonnallisia prosesseja on edelleen kehitetty toimintaympäristön muutokset huomioiden. Tullin valvontatehtäviin sisältyy 11 eri ministeriön toimialaan kuuluvien tehtävien toimeenpanoa, joka edellyttää tiivistä sidosryhmäyhteistyötä, erityisesti tiedonvaihdon ja tullivalvonnan sektoreilla. Tulli kohdistaa valvontatoimintaansa maahan saapuvaan ja maasta lähtevään henkilö- ja tavaraliikenteeseen, ja tavaraturvallisuuden näkökulmasta avainasemassa on valvontatoiminnan kohdentaminen riskianalyysin keinoin. Tulli on edelleen vuoden 2021 aikana aktiivisesti kehittänyt riskianalyysin toimintamalleja kansallisesti sekä erityisesti EU-tulliliiton yhteistoiminnassa.</p> <p>Tulli on korona-aikana tehokkaasti vastannut tavaraturvallisuudesta, toteuttanut kansallisia sekä EU tason tuonti- ja vientirajoituksia, tukenut yhteiskunnan (EU:n ja Suomen) kannalta kriittisten tuotteiden tuontia, vastannut korona-aikana korostuneesta globaalista (erit EU) ja kansallisen tason viranomaisyhteistyöstä, riskianalyysistä, tiedustelu- ja tutkintatoiminnasta sekä tullivalvonnasta. Tullin toiminnassa korostui erityisesti henkilösuojaimiin, lääkkeisiin ja lääkinnällisiin tuotteisiin liittyvä markkinavalvontayhteistyö.</p> <p>Tullissa on edelleen jatkettu tiivistä yhteistyötä muiden PTR-viranomaisten kanssa vakavan talousrikollisuuden sekä huumausainerikollisuuden ja muun järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa osallistumalla muun muassa HEV-alueen tiiviimpään viranomaisyhteistyöhön sekä poliisin kohdetorjuntamenettelyyn. Lisäksi Tulli on osallistunut muiden PTR-viranomaisten kanssa PTR-rikostorjunnan koordinaatioon sekä PTR-tiedustelurakenteen resursointiin ja sen kehittämiseen, yhteisiin teknisiin hankkeisiin ja painopisteiden toteuttamiseen sekä edelleen valtakunnalliseen kohdetorjuntamenettelyyn. Erikseen sovitut kansalliset ja eurooppalaiset painopisteet on huomioitu rikostiedusteluun liittyvässä työssä.</p> <p>Tulli on painopistealueillaan ollut mukana luomassa laadukasta rikostilanne- ja torjuntakuvaa sekä osallistunut erilaisiin kansallisiin ja kansainvälisiin rikostorjuntaoperaatioihin sekä toiminut EUROPOLin EMPACTin toteutuksessa. Tulli on myös osallistunut aktiivisesti erilaisiin työryhmiin, joiden tehtävänä on ollut kehittää rikostorjunnallisia sekä valvonnallisia tietojärjestelmiä, tekniikkaa ja valvontavälineitä sekä internetin tehokkaampaa monitorointia,</p> <p>Vuoden 2021 strategisten painopistealueiden mukaisesti rikostorjunnan voimavaroja on suunnattu erityisesti erilaisissa tietoverkoissa tehtyjen vakavien tullirikosten torjunnan tehostamiseen ottaen huomioon muun muassa oikeuskäytännössä ja Tullin toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset (mm koronatilanteen aiheuttama logistinen muutostilanne). Verkossa tapahtuvan kaupan valvontaa on lisätty ja huomiota on kiinnitetty sekä fiskaalisten rikosten että kieltojen ja rajoitusten rikkomiseen liittyvien rikosten paljastamiseen ja selvittämiseen kuin myös rikosshyödyn jäljittämiseen verkkoympäristössä. Vastaavasti Tullin rikostorjunnan operatiivisia valmiuksia digitaaliseen todistusaineiston talliointiin ja analysointiin on kehitetty ja viety eteenpäin.</p> <p>Edellä mainitun lisäksi rikostorjunnan painopisteinä on ollut talousrikostorjunnan jatkuva kehittäminen sekä toiminnan tehostaminen rikoslajineutraalisti koskien erityisesti ulkomaankaupan rakenteita ja tullausprosesseja hyväksi käyttävän rikollisuuden torjuntaa sekä rikosshyödyn jäljittämistä.</p>

10. Verotus ja tulli	02. Tulli	Toteuma 2021
		<p>Sähköinen kaupankäynti ja erityisesti pimeän verkon verkkokauppa ovat avanneet suomalaisen kuluttajamarkkinan rajat ylittävälle laittomalle tavarakaupalle. Laittoman verkkokaupan haasteet ja volyymit lisääntyvät edelleen. Verkkokauppojen asiakkaiden saatavilla on kaikki mahdollinen aseista, räjähdysaineista ja niiden lähtöaineista huumeisiin ja erilaisiin muihin erittäin vaarallisiin aineisiin. Tulli on lisännyt verkossa tapahtuvan kaupan valvontaa ja toiminnassaan panostanut myyntipaikkojen (palvelimet ja keskustelualusta) alasajoon ja kansainväliseen yhteistyöhön sekä panostettu posti- ja pikakuriiriliikenteen valvontaan maahantuonnin yhteydessä. Lisäksi toimintaa on suunnattu virtuaalivaluuttojen konfiskoimiseen.</p> <p>Tulli on osallistunut aktiivisesti rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen kansallisen viranomaisyhteistyöryhmän toimintaan. Yhteistyöryhmän tehtävänä on kehittää ja tehostaa kansallisesti rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä. Tulli on vastuuviranomaisena vastannut kansallisen pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmän kehittämisestä sekä ylläpidosta.</p> <p>Muiden painopistealueiden osalta myös erilaisissa tietoverkoissa tehtyjen vakavien tullirikosten paljastamiseen, selvittämiseen ja rikoshyödyn jäljittämiseen sekä digitaaliseen todistusaineiston taltiointiin ja analysointiin on panostettu suunnitellun mukaisesti.</p> <p>Niin ikään Tullin talousrikostorjunnan jatkuva kehittäminen ja operatiivisen toiminnan tehostaminen muun muassa eri verolajeja koskevien verorikosten, elintarviketosten, ympäristörikosten sekä vientivalvontaan liittyvien rikosten osalta on ollut yksi Tullin rikostorjunnan keskeisistä painopistealueista.</p> <p>Tullissa on tehty koronaan ja toimintaympäristön muutoksiin liittyvää seurantaa osallistumalla PTR-viranomaisten ilmiöitä ja toimintaympäristön muutoksia käsittelevään raportointiin. Muuttuneet matkustusrajoitukset ovat vaikuttaneet Tullin toimintaan. Rajat ylittävän henkilöliikenteen vähentyminen on siirtänyt Tullin toiminnan painopistettä posti-, pikakuriiri- ja rahtiliikenteen puolelle.</p> <p>Tulli kohdisti tullivalvonnan toimenpiteitä erityisesti kaupallisen tavaraliikenteen ja verkkokaupan valvontaan koronasta aiheutuneen matkustajaliikenteen supistumisesta sekä liikennevirtojen muutoksista johtuen. Tavaraturvallisuuden varmistamiseen tähtäävillä toimilla on samanaikaisesti huolehdittu sekä kieltojen ja rajoitusten valvonnasta, että tavaraliikenteen sujuvuudesta. Tavaraliikenteen sujuvuuden varmistaminen on ensiarvoisen tärkeää Suomen huoltovarmuuden sekä taloudellisten toimintaedellytysten näkökulmasta ja näillä toimilla osaltaan myös tuetaan pandemiasta selviytymistä.</p> <p>Tulli valvoi omalla toimivallallaan 4 569 elintarvike- ja kulutustavaraerän määräystenmukaisuutta tuonnin yhteydessä. Valvotuista eristä lähes joka kolmannes todettiin määräysten vastaiseksi. Brexit kasvatti hieman kolmasmaavalvonnan osuutta edellisvuosiin verrattuna.</p> <p>Kevättalvella Tulli ja Tukes toteuttivat yhdessä pääsiäismunien lelukapseleiden valvontaprojektin. Valvotuista eristä puolet eivät täyttäneet turvallisuusvaatimuksia. Kasvomaskoja valvottiin osana kulutustavaravalvontaa ja näitä testattiin vuoden aikana 13 eri tuotetta ja muutamien kasvomaskien osalta puutteita ilmeni ainoastaan pakkausmerkinnöissä. Koronatilanteen vaikutukset tehtäväalueen valvontaan olivat vähäiset.</p>

Tulostavoitesopimuksessa nimettiin myös alla olevat hankkeet, joilla tuetaan vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden tavoitteiden saavuttamista.

Hanke	Mihin tulossopimuksen tavoitteeseen liittyy	Toteuma 2021
Tulliselvityksen tietojärjestelmien kokonaisuudistus 2015 - 2025 (2021: ICS2 15.3.2021, alv-minimin poistuminen 1.7.2021)	Verotulojen tehokas kertymä. Verotuksen ja tullitoimen asiointipalvelut ovat asiakaslähtöisiä, nopeita ja edullisia.	<p>Viime vuonna korostui vuoden 2021 aikana tapahtuviin toimintaympäristön muutoksiin varautuminen, joista merkittävimmät ovat 1.1.2021 voimaan astuva Britannian irtaantuminen EU:n tulliunionista, 15.3.2021 voimaanastuva turvatietoilmoitusprosessi sekä 1.7.2021 tapahtuva ALV-kantorajan poistuminen. Tullin näkökulmasta Brexit sujui hyvin ja samoin kevään ja kesän käyttöönotot onnistuivat ilman merkittäviä häiriöitä tulliselvityksen toimivuudelle.</p> <p>Menossa oleva tulliselvityksen tietojärjestelmien ja sidosjärjestelmien kokonaisuudistushanke jatkuu suunnitelmien mukaan. Meneillään olevia projekteja ovat Kansallisen tuonnin seuraava vaihe (erityismenettelyt ja yksinkertaistetut ilmoitukset), väliaikainen varastointi, ICS2 vaihe 2 eli lentoliikenne, Vienti, Passitus ja keskitetty tuontitullaus.</p>
Brexitin muutoshallinta tullitoiminnoissa (EU:n ja Britannian välisessä kaupassa on tehtävä tulli-ilmoitukset 1.1.2021 alkaen)	Verotulojen tehokas kertymä. Verotuksen ja tullitoimen asiointipalvelut ovat asiakaslähtöisiä, nopeita ja edullisia.	Hanke toteutui suunnitelmien mukaan.
Arvonlisäverodirektiivin muutoksiin varautuminen (muutos voimaan 1.7.2021)	Verotulojen tehokas kertymä. Verotuksen ja tullitoimen asiointipalvelut ovat asiakaslähtöisiä, nopeita ja edullisia.	Hanke toteutui asetetun aikataulun mukaan.
Modernin teknologian ja uudenlaisen osaamisen vaatimien kyvykkyyksien rakentaminen (mm. tiedonkeruu ja analysointi, koneoppimiseen peruva riskianalyysi, poikkeavuuksien tunnistaminen, tekninen valvonta ja biometrinen tunnistaminen sekä sähköisen todisteaineiston hankinta ja tutkinta)	Yhteiskuntaa suojataan varmistamalla tavaraturvallisuus ja torjumalla rajat ylittävää rikollisuutta. Harmaan talouden torjunta.	<p>Sähköisen todisteaineiston hankintaan ja tutkintaan liittyvät välttämättömät ohjelmistolisenssit päivitettiin suunnitelman mukaisessa aikataulussa.</p> <p>Myös teknisen tiedonhankinnan osalta merkittävimmät laitehankinnat toteutettiin vuoden 2021 aikana. Sen sijaan kyseisen uuden teknologian käyttöönoton edellyttämät henkilöstöresurssit ovat edelleen alimitoitettuja riittävän toiminnallisen kattavuuden saavuttamiseksi Tullin resurssien rajallisuudesta johtuen.</p> <p>Yritystarkastuksen tarvitsema raportointi keskitetystä tietovarastosta toteutettiin ja ratkaistiin UTU-tuonti-ilmoitustietojen saaminen keskitetystä tietovarastosta tarkastusten ja analyysien pohjaksi.</p> <p>Postin sijaintipäätös postilähetysten lähetystason sijaintipaikasta (Postin Vantaan logistiikkakeskus) mahdollistaa Tullin toimintamallien integroimisen Postin linjastoratkaisuihin. Tulli jatkaa verkkokaupan ja postiliikenteen valvonnan kehittämistä ja edistää automatisoitujen ratkaisujen käyttöönottamista. Automatisointi edellyttää läpivalaisuprosessissa saatujen tietojen ja muiden tietojen yhdistämistä ja analysointia erikseen toteutettavassa tietojärjestelmässä.</p> <p>Tullin ja Postin järjestelmäintegraation suunnittelutyön osana edistettiin automatisoitua tullaus- ja tarkastusprosessia. Tullin tarkastusalueelle ohjataan paketteja myös erillisten lajittelusääntöjen perusteella olemassa oleviin teknisiin järjestelmiin tukeutuen. Tähän liittyvä tekninen toteutus on vielä viimeisteltävänä.</p> <p>Osana tiedustelun ja riskianalyysin toimintamallien kehittämistä edistettiin uusien teknologisten ratkaisujen kuten koneoppimiseen pohjautuvan valvonnan suuntaamisen käyttöönottoa edelleen. Toimintaympäristön muutosten aiheuttamien tarpeiden johdosta laadittiin hankesuunnitelma ja aikataulut riskimootoriprojektin toteuttamiseksi. Viimeksi mainitun projektin toteutusta edistettiin vuoden 2021 aikana aktiivisesti yhteistyössä Euroopan komission kanssa.</p>

Hanke	Mihin tulossopimuksen tavoitteeseen liittyy	Toteuma 2021
Tullin ja Verohallinnon välinen tietojärjestelmäratkaisujen toteutusprojekti verotuksen ja valvonnan tarvitsemien tietojen turvaamiseksi molemmissa organisaatioissa	Verotulojen tehokas kertymä	Tulli on ollut aktiivinen Tullin ja verohallinnon välisessä yhteistyössä tietojenvaihdon ja tietojärjestelmäyhteistyön alueella. Lisäksi Tulli osallistuu viranomaisten yhteisen taktisen tason ICT-yhteistyöryhmän toimintaan.
Pankki- ja maksutilien rekisterin jatkokehitys	Harmaan talouden torjunta	<p>Tulli vastaa vastuuviranomaisena kansallisen pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmän kehittämisestä, käyttöönotosta sekä ylläpidosta. (Tilirekisterin käyttöönotto tuotantoon toteutui suunnitellusti 1.9.2020.)</p> <p>Tullin omaan käyttöön suunnitellun sovelluksen kehitystyö aloitettiin ja osallistuttiin kehityshankkeen toteuttamiseksi perustetun koordinaatioryhmän työhön. Koordinaatioryhmän tehtävänä on tuottaa substanssin näkökulmasta tarpeet ja asiasisältö Tullin teknisen käyttöliittymän toteutukselle sekä varmistua siitä, että toteutus tulee noudattamaan annettuja ohjeistuksia.</p> <p>Pankki- ja maksutilien rekisterin jatkokehitystyössä tehtiin PMJ-lain 10.5.2021 (378/2021) mukaiset muutokset, jossa päivitysrajapinnan toiminnallisuus muuttui.</p> <p>Tulevan lain (HE 163/2021) mukaiset vaatimukset määriteltiin ja kehitystyö aloitettiin. Mahdollinen tuotantoon siirtäminen odottaa esityksen mukaisen lain hyväksyntää.</p> <p>Tulli osallistui aktiivisesti sisäministeriön ja valtiovarainministeriön kanssa valmisteluihin kansallisiin rahanpesun torjunnan projekteihin sekä muun muassa FATF johroryhmän ja ryhmän toimintaan.</p>

1.4 TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

TUOTTAVUUS JA TALOUDELLISUUS

Mittarit	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Taloudellisuusindeksi ¹⁾	110,2	100	100	113,0
Tuottavuusindeksi ²⁾	96,0	100	101	90,4
Maksullisen toiminnan kannattavuus (%)				
julkisoikeudelliset suoritteet	-5,9	-5,8	-10	-7,2
liiketaloudelliset suoritteet	11,7	12,2	7	22,4

¹⁾ Pienempi parempi.

²⁾ Suurempi parempi.

Tullin tuottavuus- ja taloudellisuuskehitys on laskettu perustuen Tullin toteutuneisiin HTV- ja suoritelmääriin sekä menoihin / kustannuksiin. Tulostavoitesopimuksessa indeksivuotena on ollut 2019, joka on tässä muutettu vuodeksi 2020.

Tuottavuuslaskelma perustuu keskeisimpiin suoritteisiin ulkomaankaupan sujuvuuden ja yhteiskunnan suojaamisen osa-alueilla. Näitä suoritteita on painotettu niiden vaatiman työajan suhteessa, jotta niistä on saatu vertailukelpoisia. Tuottavuusindeksi on laskettu jakamalla vuosittaiset suoritelmäärät (varsinaiset ja painotetut) HTV-kertymällä (suurempi indeksiluku on parempi) ja taloudellisuusindeksit jakamalla vuotuiset menot / kustannukset suoritelmäärällä (pienempi indeksiluku on parempi). Vertailuvuosi on 2020. Tuottavuus- ja taloudellisuusindeksit on esitetty laitostasolla.

Tuottavuusindeksi oli 90,4 alittaen selvästi valtiovarainministeriön ja Tullin välisen tulossopimuksen tavoitteen 101. Samoin taloudellisuusindeksi 113,0 alitti tulossopimuksen tavoitteen selvästi.

Kummankin indeksi heikkenemiseen on vaikuttanut merkittävästi tulliselvityksen ja yhteiskunnan suojaamisen tehtäväalueiden suoritteiden määrän voimakas väheneminen johtuen koronavirusepidemian aiheuttamasta ulkomaankaupan volyymien laskusta ja etenkin saapuneen ja lähteneen matkustajamäärän romahtamisesta. Samalla henkilötyövuosimäärä kasvoi 3,7 % (69 htv) pääosin Brexitiin varautumiseen ja pienimmän kannettavan arvonlisäveron poistumiseen maahantuontiverotuksessa tehtyjen rekrytointien johdosta. Taloudellisuusindeksiin on vaikuttanut suoritelmäärän laskun ja palkkausmenojen 7,1 miljoonan euron kasvun lisäksi ict-menojen kasvu reilulla 3 miljoonalla eurolla johtuen menossa olevista ict-hankkeista.

Indeksilukuja tulkittaessa on huomattava, että ne voivat vaihdella vuosittain paljonkin sen mukaan, kuinka ulkomaankaupan volyymit ja niistä johtuvat suoritteet muuttuvat. Tullin HTV-määrä ei jousta nopeasti kuten eivät Tullin menotkaan, joten volyymien muuttuessa äkillisesti tuottavuus- ja taloudellisuusindeksit voivat parantua tai heikentyä nopeastikin. Taloudellisuuslukua tulkittaessa Tullissa käynnistyneet isot tietojärjestelmähankkeet – tullausjärjestelmän uusiminen sidosjärjestelmineen – lisäävät kustannuksia, mikä heikentänee taloudellisuusindeksiä huolimatta siitä, mihin suuntaan ulkomaankaupan volyymit muuttuvat tulevina vuosina.

Samoin maksullisen toiminnan kannattavuustavoitteet ylittyivät. Julkisoikeudellisen suoritteiden kate oli -7,2% ja liiketaloudellisten suoritteiden kate 22,4%.

Menojen, tuottavuuden ja taloudellisuuden indeksiluvut 2018-2021 (vuosi 2020 = 100)					Tulossopimus
	2018	2019	2020	2021	VM/Tulli
Menoindeksi	100,0	108,2	100,0	108,6	
Kustannusindeksi	102,6	105,5	100,0	105,9	
HTV-indeksi	98,1	99,7	100,0	103,7	
Suoriteindeksi	96,4	98,7	100,0	90,7	
Painotettu suoriteindeksi	96,8	95,7	100,0	93,7	
Tuottavuusindeksi:					
Varsinaiset suoritteet / HTV	98,3	99,0	100,0	87,5	
Painotetut suoritteet / HTV	98,7	96,0	100,0	90,4	101
Taloudellisuusindeksi					
Menot/varsinaiset suoritteet	103,7	109,6	100,0	119,7	
Menot /painotetut suoritteet	103,3	113,0	100,0	115,9	
Kustannukset/varsinaiset suoritteet	106,5	106,9	100,0	116,8	
Kustannukset/painotetut suoritteet	106,1	110,2	100,0	113,0	100

MAKSULLISEN TOIMINNAN KANNATTAVUUS

Osa-alueen nimi	Vuosi 2021 toteuma	Vuosi 2021 arvio	Vuosi 2020 toteuma	Vuosi 2019 toteuma
TUOTOT JULKISOIKEUDELLISET				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	1 691 036 €	1 769 952 €	1 674 803 €	1 287 074 €
<u>Maksullisen toiminnan muut tuotot</u>	-	-	-	-
Tuotot yhteensä	1 691 036 €	1 769 952 €	1 674 803 €	1 287 074 €
KOKONAISKUSTANNUKSET JULKISOIKEUDELLISET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	31 653 €	34 861 €	36 056 €	23 216 €
Henkilöstökustannukset	957 760 €	938 620 €	912 359 €	734 442 €
Vuokrat	99 218 €	103 249 €	95 485 €	81 400 €
Palvelujen ostot	349 113 €	288 220 €	342 440 €	247 392 €
<u>Muut erilliskustannukset</u>	<u>22 132 €</u>	<u>46 644 €</u>	<u>73 270 €</u>	<u>33 598 €</u>
Erilliskustannukset yhteensä	1 459 877 €	1 411 593 €	1 459 610 €	1 120 048 €
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	285 066 €	235 643 €	244 238 €	185 145 €
Poistot	73 488 €	72 198 €	67 582 €	57 459 €
Korot	0 €	1 143 €	0 €	1 016 €
<u>Muut yhteiskustannukset</u>	-	-	-	-
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	358 554 €	308 984 €	311 820 €	243 619 €
Kokonaiskustannukset yhteensä	1 818 430 €	1 720 577 €	1 771 430 €	1 363 667 €
KUSTANNUSVASTAAVUUS JULKISOIKEUDELLISET (TUOTOT - KUSTANNUKSET)	-127 395 €	49 375 €	-96 628 €	-76 593 €
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	-5 452 €	-10 477 €	-6 125 €	-11 467 €
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN JULKISOIKEUDELLISET	-121 943 €	59 852 €	-90 503 €	-65 126 €
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				

Osa-alueen nimi	Vuosi 2021 toteuma	Vuosi 2021 arvio	Vuosi 2020 toteuma	Vuosi 2019 toteuma
TUOTOT LIIKETALOUDELLISET				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	69 986 €	104 985 €	52 374 €	124 164 €
<u>Maksullisen toiminnan muut tuotot</u>	-	-	-	-
Tuotot yhteensä	69 986 €	104 985 €	52 374 €	124 164 €
KOKONAISKUSTANNUKSET LIIKETALOUDELLISET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	960 €	1 862 €	972 €	1 926 €
Henkilöstökustannukset	28 060 €	48 000 €	23 570 €	57 477 €
Vuokrat	3 008 €	5 513 €	2 575 €	6 752 €
Palvelujen ostot	10 585 €	15 391 €	9 236 €	20 519 €
<u>Muut erilliskustannukset</u>	<u>843 €</u>	<u>2 452 €</u>	<u>1 235 €</u>	<u>2 748 €</u>
Erilliskustannukset yhteensä	43 455 €	73 217 €	37 588 €	89 422 €
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	8 643 €	12 583 €	6 587 €	15 356 €
Poistot	2 228 €	3 855 €	1 823 €	4 766 €
Korot	0 €	61 €	0 €	84 €
<u>Muut yhteiskustannukset</u>	-	-	-	-
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	10 871 €	16 499 €	8 410 €	20 207 €
Kokonaiskustannukset yhteensä	54 326 €	89 716 €	45 998 €	109 628 €
KUSTANNUSVASTAAVUUS LIIKETALOUDELLISET (TUOTOT - KUSTANNUKSET)	15 659 €	15 269 €	6 376 €	14 535 €
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN LIIKETALOUDELLISET	15 659 €	15 269 €	6 376 €	14 535 €
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				

Osa-alueen nimi	Vuosi 2021 toteuma	Vuosi 2021 arvio	Vuosi 2020 toteuma	Vuosi 2019 toteuma
TUOTOT YHTEENSÄ				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	1 761 021 €	1 874 937 €	1 727 177 €	1 411 238 €
<u>Maksullisen toiminnan muut tuotot</u>	<u>0 €</u>	<u>0 €</u>	<u>0 €</u>	<u>0 €</u>
Tuotot yhteensä	1 761 021 €	1 874 937 €	1 727 177 €	1 411 238 €
KOKONAISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	32 613 €	36 722 €	37 028 €	25 141 €
Henkilöstökustannukset	985 820 €	986 620 €	935 929 €	791 920 €
Vuokrat	102 226 €	108 762 €	98 060 €	88 151 €
Palvelujen ostot	359 698 €	303 611 €	351 676 €	267 911 €
<u>Muut erilliskustannukset</u>	<u>22 975 €</u>	<u>49 095 €</u>	<u>74 505 €</u>	<u>36 346 €</u>
Erilliskustannukset yhteensä	1 503 332 €	1 484 810 €	1 497 198 €	1 209 470 €
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	293 709 €	248 226 €	250 825 €	200 501 €
Poistot	75 716 €	76 053 €	69 405 €	62 225 €
Korot	0 €	1 204 €	0 €	1 100 €
<u>Muut yhteiskustannukset</u>	<u>0 €</u>	<u>0 €</u>	<u>0 €</u>	<u>0 €</u>
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	369 424 €	325 483 €	320 230 €	263 826 €
Kokonaiskustannukset yhteensä	1 872 757 €	1 810 293 €	1 817 428 €	1 473 296 €
KUSTANNUSVASTAAVUUS (TUOTOT - KUSTANNUKSET)	-111 735 €	64 643 €	-90 251 €	-62 058 €
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	-5 452 €	-10 477 €	-6 125 €	-11 467 €
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	-106 283 €	75 120 €	-84 126 €	-50 591 €
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				

Omakustannushinnoittelusta poikkeavat julkisoikeudelliset suoritteet

Tuettujen suoritteiden kokonaisalikate									
II Valmisteverotus							Yhteensä		0,00 €
Verolaji	Jakso	Kohta	Suoritteen nimi	Oma kustannus-hinta	Perittävä hinta	Kate €	Kate- %	Myynti kpl	Kate yhteensä
5JO	2	1.1.1.	Valmisteverotusta koskeva ennakkoratkaisu: – joka on vaatinut tullilaboratorion tutkimuksen	637,08 €	500,00 €	-137,08 €	-27,4 %	0	0,00 €
5JO	2	1.1.2.	Valmisteverotusta koskeva ennakkoratkaisu: – joka ei ole vaatinut tullilaboratorion tutkimusta	429,29 €	350,00 €	-142,29 €	-40,7 %	0	0,00 €
5JO	2	1.2.1.	Muu verotusta koskeva ennakkoratkaisu: – kun kysymys on kaupallisesta toiminnasta	1 274,17 €	500,00 €	-774,17 €	-154,8 %	0	0,00 €
5JO	2	1.2.2.	Muu verotusta koskeva ennakkoratkaisu: – kun hakijana on yksityishenkilö eikä kysymys ole kaupallisesta toiminnasta	622,60 €	150,00 €	-472,60 €	-315,1 %	0	0,00 €
5JO	2	1.3.	Päätös olla antamatta ennakkoratkaisua	463,33 €	50,00 €	-413,33 €	-826,7 %	0	0,00 €

Ennakkoratkaisujen omakustannushintaa alhaisemman veloitusuhinnan perusteena on se, että on Tullin ja samalla Suomen valtion edun mukaista pyrkiä edistämään ennakkoratkaisujen pyytämistä epäselvissä tapauksissa. Tällä tavoin voidaan välttää resursseja kuluttavaa jälkikäteen tapahtuvaa selvitystyötä, jälkikantoja ja mahdollisesti myös oikeuskäsittelyjä, joista aiheutuu kustannuksia sekä valtiolle että asiakkaalle.

Toisaalta kyse on myös siitä, mitä asiakkailta voidaan kohtuudella veloittaa heidän pyrkimyksensä hakea ennakolta ratkaisua verotusta koskevaan ongelmaansa.

III Laboratorion suorittamat tutkimukset								Yhteensä		-5 452,10 €
Verolaji	Jakso	Kohta	Suoritteen nimi	Oma kustannus- hinta	Perittävä hinta	Kate €	Kate- %	Myynti kpl	Kate yhteensä	
5JO	3	1.1.3.	Elintarvikelainsäädännön soveltamisalaan kuuluvat tavarat – kun tuontierän arvo on enintään 1 500 euroa	511,60 €	250,00 €	-261,60 €	-104,6 %	12	-3 139,16 €	
5JO	3	1.2.3.	Kuluttajaturvallisuuslain soveltamisalaan kuuluvat tavarat – kun tuontierän arvo on enintään 1 500 euroa	415,07 €	200,00 €	-215,07 €	-107,5 %	9	-1 935,62€	
5JO	3	1.3.3.	Luonnonmukaisen tuotannon valvontalain soveltamisalaan kuuluvat tavarat – kun tuontierän arvo on enintään 1 500 euroa	511,60 €	250,00 €	-261,60 €	-104,6 %	0	0,00 €	
5JO	3	1.4.3.	Maataloustuotteiden markkinajärjestelylain soveltamisalaan kuuluvat tavarat – kun tuontierän arvo on enintään 1 500 euroa	511,60€	250,00 €	-261,60 €	-104,6 %	0	0,00 €	
5JO	3	2.2.3.	Terveystarkastus unioniin tuotaville kasviksille: – ensimmäisestä alle 50 kg:n tavaraerästä	125,49 €	70,00 €	-55,49 €	-79,3 %	0	0,00 €	
5JO	3	2.2.4.	Terveystarkastus unioniin tuotaville kasviksille: – seuraavista alle 50 kg:n tavaraeristä	56,95 €	30,00 €	-26,95 €	-89,8 %	14	-377,32 €	
5JO	3	2.5.1.	Uusintatarkastus kunnostustoimenpiteiden jälkeen sekä unionista että muualta tuotaville kasviksille – alle 50 kg:n erät, tai erät joissa vain pakkausmerkintäpuutteita	96,53 €	60,00 €	-36,53 €	-60,9 %	0	0,00 €	

Tullilaboratorion suoritteissa on tutkimuskohteittain huomioitu pienille tuontierille alennettu tutkimushinta, jottei tutkimuksen hinta ole suhteeton tuontierän arvoon verrattuna. Tuontierän arvoksi on määritelty enintään 1500 euroa.

Tuotokset ja laadunhallinta

SUORITTEIDEN MÄÄRÄT JA AIKAANSAADUT JULKISSUORITTEET

Tullin avainluvut	2019	2020	2021	Muutos-%
Ulkomailta saapuneet matkustajat	25 686 590	6 796 652	5 420 086	-20,254 %
Alusliikenteessä	9 621 392	3 370 952	3 110 078	-7,74 %
Lentoliikenteessä	10 052 225	2 226 960	1 829 403	-17,85 %
Juna- ja maantieliikenteessä (itäraja)	4 769 109	1 198 740	480 605	-59,91 %
Ulkomailta saapuneet	1 243 864	1 122 229	1 170 550	4,31 %
Laivat	23 437	20 037	20 700	3,31 %
Lentokoneet	86 086	30 833	30 034	-2,59 %
kuormatut kuorma-autot, kontit ja perävaunut	1 134 341	1 071 359	1 119 816	4,52 %
Ulkomaankauppa	130 540	116 690	141 230	21,03 %
Tuonti (milj.€)	65 625	59 350	72 645	22,40 %
Vienti (milj.€)	64 915	57 340	68 585	19,61 %
Tullin kantamat verot (Luvut tuhatta euroa)	274 255	251 720	293 690	16,67 %
Tuonnin perusteella kannettavat verot	30 969	26 012	39 642	51,71 %
Valmisteverot	-969	311	350	12,58 %
Muut verot ja maksut ja sekalaiset tulot	93 014	85 374	97 323	14,00 %
Muille viranomaisille tilittävä kanto	1 088	752	722	-3,97 %
EU:lle tilittävät omat varat netto	150 153	139 272	155 833	11,89 %
Tulliselvitys ja verotus				
Kolmansien maiden	2 041 650	1 704 435	3 309 275	94,16 %
Tuontitullaukset	918 311	660 313	2 055 027	211,22 %
Vientitullaukset	1 123 339	1 044 122	1 254 248	20,12 %
Sisäkaupan	249 408	224 029	289 847	29,38 %
Tuonti-ilmoitukset	171 307	152 054	222 386	46,25 %
Vienti-ilmoitukset	78 101	71 975	67 461	-6,27 %
Passitukset aloitetut/päätetyt	241 688	194 953	216 209	10,90 %
- joista aloitettujen TIR-carnet osuus	12 550	5 448	3 049	-44,03 %
Yhteiskunnan suojaaminen				
Tietoon tulleet rikokset	7 835	6 641	5 402	-18,66 %
Selvitetyt rikokset	7 472	5 913	4 927	-16,68 %
Selvitysprosentti %	95 %	89 %	91 %	2,47 %
Tullilaboratorion tutkimat näytteet	10 686	11 236	11 531	2,63 %

PALVELUKYKY SEKÄ SUORITTEIDEN JA JULKISHYÖDYKKEIDEN LAATU

Ulkomaankaupan ja verotuksen tehtävälueella Tullin keräämien verojen ja maksujen määrä oli 293,7 miljoonaa euroa vuonna 2021. Vastaava luku vuonna 2020 oli 251,7 miljoonaa euroa (2019: 274,3 miljoonaa euroa). Muutos selittyy EU:lle tilitettävien tullien ja arvonlisäveron määrän kasvulla, minkä taustana lienee pääosin tuonnin toipuminen ensimmäinen koronapandemiavuoden 2020 laskusta mutta jossain määrin myös Brexitin aiheuttama maahantuontiverojen määrän kasvu. Verotuoista 39,5 miljoonaa euroa kertyi maahantuonnin arvonlisäverosta. EU:lle tilitettävien tullien määrä oli nettona 155,8 miljoonaa euroa ja niistä kansalliseen budjettiin kertyvän kantopalkkion määrä oli 48,1 miljoonaa euroa. Väylämaksuja kertyi 44,7 miljoonaa euroa.

Kolmansien maiden tuontitullausten määrä kasvoi voimakkaasti viime vuonna, 211 prosenttia, ollen miltei 2,1 miljoonaa kappaletta (2020: 660 313, 2019: 918 311). Heinäkuun 2021 alusta poistunut pienin kannettava arvonlisäveron määrä lisäsi voimakkaasti tuontitullausten määrää, vaikka kasvu jäikin merkittävästi pienemmäksi kuin ennakoarviot mahdollisista Postin ja postikuriirien toimittamista vähäarvoisista lähetyksistä osoittivat. Joiltain osin kasvua selittää myös tuonnin palautuminen edellisvuoden laskusta saman ilmiön näkyessä myös vientitullausten määrän 20 prosentin kasvuna 1,25 miljoonaan kappaleeseen. Oikaistujen päätösten osuus tuontiverotuksessa oli alhainen, 0,64 prosenttia, osuuden laskiessa edellisvuoden 2,7 prosentista, jolloin Tulli käsitteli oma-aloitteisesti suuren määrän virheellisen valuuttakurssitiedon sisältäneitä tuontitullauksia.

Tullin verojäämät olivat viime vuonna edelleen alhaiset verojäämäprosentin ollessa tulliverotuksessa 1,1 prosenttia (2020: 2,1 prosenttia, 2019: 0,4 prosenttia). Rekisteröityjen arvonlisäverovelvollisten verotuksen siirryttyä Verohallintoon epäsäännönmukaisten toimijoiden osuus tulliverotuksessa kasvoi ja heidän kohdallaan verojäämät on suurempi kuin vakiintuneilla yrityksillä; ennen tehtäväsiirtoa Tullin verojäämät olivat noin 1 - 2 promillea kannetuista veroista.

Tulliselvityksen asiakastytyväisyyden kokonaisarvosana oli 3,7. Asiakastytyväisyys mitataan joka toinen vuosi ja edelliskerralla syksyllä 2019 kokonaisarvosana oli 4,1, joka oli poikkeuksellisen suuri ja ylitti ensimmäisen kerran 4:n, sitä edeltävällä mittauskerralla 2017 arvosana oli 3,7.

Viime vuonna odotusajat tullineuvonnassa, netti-ilmoittamisen tuessa ja sähköisen palvelukeskuksen yritysasiakkaiden tullilmoittamisen tuessa kasvoivat selvästi edellisvuodesta, mikä selittyy pitkälti 1. heinäkuuta poistuneella pienimmällä kannettavalla arvonlisäverolla. Viime vuonna alle kahdessa minuutissa kyettiin palvelemaan 16 prosenttia tullineuvonnan (2020: 45 prosenttia), 48 prosenttia netti-ilmoittamisen (2020: 65 prosenttia) ja 79 % sähköisen palvelukeskuksen yritysasiakkaiden (2020: 91 prosenttia) puhelimitse tehdyistä yhteydenottoista. Kaikkien edellisten yhteydenottojen keskimääräinen odotusaika oli viime vuonna noin 3 minuuttia ja 10 sekuntia (2020: yksi minuutti ja 52 sekuntia). Tulli siirsi kesällä tilapäisesti henkilökuntaansa vastaamaan asiakkaiden yhteydenottoihin ruuhkien vähentämiseksi. Tullille ohjautui runsaasti myös kysymyksiä Postin palveluista, sillä osalla asiakkaista vaikutti tiedottamisesta huolimatta olevan vaikeuksia tunnistaa, milloin kyse on Tullin ja milloin Postin palveluista.

Tullille tehtävien tullilmoitusten käsittely on pitkälle digitalisoitua sähköisten ilmoitusten osuuden ollessa 100 % tuntumassa. Sähköisten tuonti- ja vienti-ilmoitusten käsittelyajat ovat lyhyitä lähes kaikkien tullessa käsiteltyä alle tunnissa; käsittelyaika pitenee, jos ilmoitus valikoituu tarkastettavaksi.

Tullissa on meneillään EU-lainsäädännön muutoksiin pohjautuva tulliselvitys- ja niitä tukevien tietojärjestelmien kokonaisuudistus, jonka tavoitteena on sataprosenttisesti sähköisesti tapahtuva asiointi EU:n alueella. Alun perin Multi Annual Strategic Plan (MASP 2016) velvoitti jäsenmaita ottamaan kaikki EU-lainsäädännön sisältämät toiminnot käyttöön vuoden 2020 loppuun mennessä. Useampien muutosten jälkeen nyt voimassa oleva MASP 2019 on lykännyt käyttöönottoja vaiheittain vuoden 2025 loppuun saakka. Vuoden 2018 syksyllä hankkeessa tapahtui ensimmäinen käyttöönotto tariffijärjestelmän tullessa käyttöön ja loppukevästä 2019 otettiin käyttöön tullivarastoinnin toiminnallisuudet. Tuonnin ensimmäisen vaiheen eli henkilöasiakkaiden tuontitullauspalvelun käyttöönotto tapahtui helmikuussa 2020. Maaliskuussa 2021 toteutui turvatietoilmoittamisen

laajentuminen, huhtikuussa 2021 käynnistyi sanoma-asiakkaiden tuontitullaus ja heinäkuussa 2021 arvonlisäveron kantaminen myös vähäarvoisilta lähetyksiltä.

Yhteiskunnan suojaamisen tehtäväalueella Tullin paljastamien rikosten määrä laski pienimpään määrään viiden vuoden ajalla: vuonna 2021 Tulli paljasti yhteensä 5 402 rikosta (2020: 6 641 kpl). Määrä on vähentynyt pääasiassa lääkerikkomusten ja veropetosrikosten osalta. Rikosten määrään on vaikuttanut koronapandemia ja siitä johtuva matkustajaliikenteen määrän lasku sekä nikotiinivalmisteiden suosion vaihtelu.

Vuonna 2020 Tulli takavarikoi huumeita 769 kiloa ja vuonna 2021 huumeita takavarikoitiin 710 kiloa, mikä on lähes tuhat kiloa vähemmän kuin kaksi vuotta sitten (2019; 1714 kg). Määrän väheneminen selittyy pääosin khatin takavarikkomäärän pientymisellä.

Hasista takavarikoitiin vain 3,5 kiloa, mikä on noin 44 kiloa vähemmän kuin kaksi vuotta sitten. Syynä voidaan pitää marihuanan suosiota, joka vähentää hasiksen kysyntää. Marihuanaa otettiin takavarikkoon noin 261 kiloa. Kokaiinia takavarikoitiin 2021 ennätysmäärä, noin 55 kiloa, joka on suurin 12 vuoteen. Määrää on nostanut kaksi isompaa takavarikkoa.

Vuonna 2021 takavarikoidun amfetamiinin määrä nousi koronarajoituksista huolimatta yli 80 kiloon, kun määrä vuonna 2020 oli lähes puolet tästä määrästä. Heroiinia takavarikoitiin totutumpi määrä maassamme; noin 110 grammaa. Ekstaasia takavarikoitiin lähes 54 000 tablettia.

Huumelääkkeitä takavarikoitiin melkein kaksinkertainen määrä edellisvuoteen verrattuna, noin 433 500 kappaletta.

Niin lääkkeiden kuin huumelääkkeidenkin maahantuonnissa merkittävässä asemassa on postiliikenne, minkä merkitys on korostunut korona-aikana.

Lääkeaineita takavarikoitiin lähes nelinkertainen määrä edellisvuoteen verrattuna, yli 1 537 000 kappaletta. Määrä selittyy yhdellä suurella takavarikolla. Lääkerikosten määrä puolestaan oli pienempi kuin edellisvuonna, paljastuneita lääkerikoksia oli 931 kappaletta.

Dopingtakavarikot olivat noin 21 600 tablettia tai ampullia (2020: n. 34 700). Dopingrikosten määrä oli kuitenkin lievässä kasvussa edellisvuoteen verrattuna eli 250 kappaletta. Törkeitä tekemuotoja näistä oli 22 kappaletta.

Vuonna 2021 Tulli paljasti 568 veropetosta, joista törkeitä veropetoksia oli 96. Tämä on vähemmän kuin vuonna 2020, jolloin veropetoksia oli 917 ja törkeitä veropetoksia 98. Veropetosten määrän laskun voi olettaa vähentyneen matkustajaliikenteen rajoitusten vuoksi, erityisesti lievien tekemuotojen osalta.

Nuuskaa takavarikoitiin vuoden 2021 aikana 9 100 kiloa eli noin 2 000 kiloa enemmän edellisvuoden määrään verrattuna. Määrä on suurin koskaan vuositasolla. Nuuskan myynti ja salakuljetus on muuttunut ammattimaiseksi maassamme.

Savukkeita puolestaan Tulli otti haltuun rikosasioissa vähiten vuosiin eli 0,66 miljoonaa savuketta. Pääosin savukkeet salakuljetetaan Suomeen pienissä erissä erityisesti Venäjältä ja koronaepidemian matkustusrajoituksilla on ollut vaikutusta savukkeiden haltuunottomääriin.

Paljastuneiden rikosten selvittämistaso oli 91 % vuonna 2021 (2020: 89 %). Selvittämistaso oli vuonna 2021 pitkän aikavälin toteutuman tasolla.

Tullirikostorjunnan yhteiskunnallinen vaikuttavuus on vaihdellut voimakkaasti vuosittain ja nyt vuonna 2021 summa oli 70,26 miljoonaa euroa. Vuosi sitten 2020 summa oli 57,18 miljoonaa. Suurin osa summasta eli 26 miljoonaa euroa muodostui takaisin saadusta rikoshyödystä. Talousrikostorjunnan vaikuttavuusmittareista suurin osuus oli tutkittujen rikosjuttujen aiheuttamat vahingot, joiden määräksi vuonna 2021 tuli 13,9 miljoonaa euroa.

Tullilaboratoriossa vuoden 2021 aikana tutkittujen laboratorionäytteiden ja tehtyjen kasvisten tarkastusten tavoite saavutettiin pääsääntöisesti (12 081, 93 %).

Tullilaboratorio tutki viime vuonna 11 166 näytettä, joista tehtiin yli 27 000 laboratoriotutkimusta ja asiakkaille annettiin liki 700 000 tulosta. Edelliseen vuoteen verrattuna tutkittujen näytteiden määrä laski 5 % (2020: 12 041 näytettä, 27 000 tutkimusta). Tutkittujen näytteiden määrään vaikutti merkittävästi tullirikosepäilyihin liittyvien näytteiden vähentyminen.

Kaikista laboratoriotutkimuksista kuusi prosenttia liittyi Tullin ulkopuolisiin tutkimuksiin, yksi prosentti liittyi liiketaloudellisiin tutkimuksiin muille viranomaisille ja viisi prosenttia Keskusrikospoliisille ja Verohallinnolle annettuihin tutkimuspalveluihin.

Kaikkien EU:n ulkopuolisista maista tuotujen kasvien terveystarkastusten piiriin kuuluvien tuote-erien asiakirjat tarkastettiin. Lisäksi 520 erälle tehtiin fyysinen kasvinterveystarkastus. Tehtävien tarkastusten määrä noudatti lainsäädännössä määriteltyjä tarkastusprosentteja. Kaikki erät olivat vaatimustenmukaisia.

Kasvien fyysinen vaatimustenmukaisuustarkastus kohdistettiin 395 erään, joista 7 erää ei täyttänyt vaatimuksia. Edelliseen vuoteen verrattuna fyysisten tarkastusten määrä kasvoi 11 % ja vaatimusten vastaisten erien määrä pysyi samalla tasolla (2020: 356 tarkastusta, 8 erää ei täyttänyt vaatimuksia).

1.5 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Yhteiset henkilöstövoimavarojen mittarit

Mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Henkilötyövuodet (sis. yli- ja lisätyöt sekä varallaolon)	1 868	1 944	1 980	2 014
Työtyytyväisyys (VMBaron kokonaisindeksi Y, asteikko 1-5)	3,41	3,51	3,45	3,63
Sairauspoissaolot (työpv/htv)	13,2	11,3	11	10,1
Johtajuusindeksi (VMBaro)	3,21	3,35	3,43	3,48
Suoraan pääjohtajan alaisten johtajien johtamissopimusten osuus, %	-	-	100 %	100 %
Analyysi monipaikkaisen työn potentiaalista viraston työssä 1.6.2021 mennessä	-	-	kyllä	kyllä
Monipaikkaisesti rekrytoidun henkilöstön osuus kaikista rekrytoiduista vuoden aikana, % (seurantamittari)	-	-	5	8
Yhdenvertaisuuden toteutuminen työyhteisössä (VMBaro 5.5.)	3,39	3,65	3,7	3,89

Valtion yhteisten HR-tavoitteiden mittarit

Mittari	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Strateginen henkilöstösuunnittelu (1-5), itsearviointi	-	-	3,5	3,5
Kokemus oppimisesta ja uudistumisesta (VMBaro 4.1)	3,67	3,79	3,75	3,93
Henkilökierrossa olleiden määrä, osuus henkilöstöstä (%)	-	-	0,5	0,4
Työnantajakuva ja arvot (keskiarvo VMBaron kohdista 8.2-8.4)	3,85	3,95	3,9	4,06

* Strateginen henkilöstösuunnittelu, itsearviointi:

5 = strateginen henkilöstösuunnittelu on virastossa säännöllistä ja ajantasaista sekä osa johtamisprosesseja toimien johdon käytännön työkaluna toiminnan suunnittelussa

4 = strateginen henkilöstösuunnittelu on virastossa säännöllistä ja ajantasaista

3 = viraston henkilöstösuunnittelu on strategista

2 = virastolla on henkilöstösuunnitelma

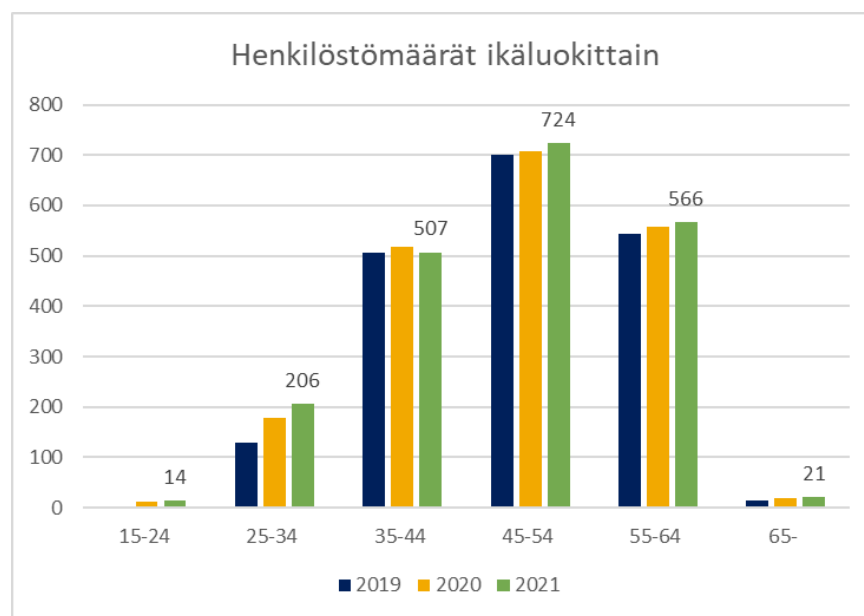
1 = virastolla ei ole henkilöstösuunnitelmaa

Henkilöstömäärä, rakenne ja kulut

Tullissa työskenteli vuoden 2021 lopussa yhteensä 2038 henkilöä. Naisten osuus henkilöstöstä oli 46 prosenttia. Todellisia työpanoksia mittaava henkilötyövuosimäärä oli 2014 sisältäen yli- ja lisätyöt sekä varallaolon. Henkilötyövuosimäärä kasvoi 3,6 % edellisestä vuodesta. Yli- ja lisätöiden sekä varallaolon määrä oli 16 henkilötyövuotta.

Henkilöstömäärä	2019	muutos-%	2020	muutos-%	2021
Henkilöstön lukumäärä	1896	5,0 %	1991	2,4 %	2038

Tullilaisten keski-ikä vuonna 2021 oli 48,4 vuotta. Henkilöstöstä 64 prosenttia oli vuoden lopussa vähintään 45-vuotiaita. Suurin yksittäinen ikäryhmä oli 45-54 -vuotiaat, joita oli henkilöstöstä 36 prosenttia.

Koulutustasoindeksi vuonna 2021 oli 4,8. Korkeakoulu- ja yliopistotason tutkinnon suorittaneita oli 40,8 prosenttia henkilöstöstä vuoden lopussa. Koulutuspanostus oli 6,5 työp/htv.

Koulutustasoindeksi	2019	2020	2021
naiset	4,9	4,9	5,1
miehet	4,4	4,5	4,5
Yhteensä	4,6	4,7	4,8

Koulutustasoindeksissä käytetään kuutta koulutusasteluokkaa: perusastetta, keskiastetta, alinta korkea-astetta, alempaa ja ylempää korkeakouluastetta ja tutkijakoulutusastetta. Koulutusasteen mittaaminen perustuu koulutusaikaan.

Lähes kaikki tullilaiset, 93,5 % henkilöstöstä, työskentelivät virkasuhteessa. Määräaikaisia palvelussuhteita oli vuonna 2021 yhteensä 4,0 % kaikista palvelussuhteista. Osa-aikaisesti työskenteli 4,4 % henkilöstöstä. Tullin lähtövaihtuvuus vuonna 2021 oli 5,7 %, joka on 0,8 prosenttiyksikköä suurempi kuin edellisenä vuonna.

Määräaikaiset	2019	%-osuus	2020	%-osuus	2021	%-osuus
hlömäärä	25	1,3 %	54	2,7 %	81	4,0 %
naiset	19	1,0 %	36	1,8 %	46	2,3 %
miehet	6	0,3 %	18	0,9 %	35	1,7 %

Palvelussuhteet	2019	%-osuus	2020	%-osuus	2021	%-osuus
kokoaikaiset	1800	94,9 %	1894	95,1 %	1949	95,6 %
osa-aikaiset	96	5,1 %	97	4,9 %	89	4,4 %

Sairauspoissaolojen lukumäärä vuonna 2021 oli 20 217 työpäivää. Tullilainen oli sairauden takia pois töistä keskimäärin 10,1 työpäivää, kun vastaava luku vuonna 2020 oli 11,3.

Työhyvinvointi	2019	2020	2021
Työtyytyväisyys	3,41	3,51	3,63
Sairauspoissaolot työp/htv	13,2	11,3	10,1
Lyhyet 1-3 pv sairauspoissaolot (työp/htv)	3,5	2,8	2,6
Sairaustapauksien lkm	4877	4243	4035
Työterveyshuolto eur/htv	643 ¹⁾	504	532
Terveysprosentti	21,1	22,9	32,4

¹⁾ Työterveyshuollon kustannusten palautusten jaksottuminen eri vuosille vaikuttaa tässä työterveyshuollon kustannuksia nostavasti.

Tahti-järjestelmään Kieku-järjestelmästä siirtyneissä tiedoissa vuosina 2019 - 2021 on havaittu virheellisyyksiä sairauspoissaoloihin liittyvissä tiedoissa, jonka vuoksi näiden osalta on käytetty suoraan Kiekusta saatavia tietoja.

Vuonna 2021 Tullin kokonaistyövoimakustannukset olivat 116,1 milj. euroa. Palkkasumma oli 96,3 milj. euroa. Tehdyn työajan palkkojen osuus oli 76,7 % palkkasummasta. Välilliset työvoimakustannukset, jotka sisältävät muun muassa loma-ajan palkat, lomarahat, koulutusajan palkat, sairausajan palkat jne., olivat 42,2 milj. euroa. Henkilötyövuoden hinta oli 58 144 euroa nousten edellisestä vuodesta 2,9 %.

Työvoimakustannukset	2019	2020	2021
Tehdyn vuosityöajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta (%)	76,4 %	78,8 %	78,5 %
Kokonaistyövoimakustannukset milj.eur	103,4	108,7	116,1

Työvoimakustannukset	2019	2020	2021
Tehdyn työajan palkat, %-osuus palkkasummasta	75,8 %	77,0 %	76,7 %
Välilliset työvoimakustannukset milj.eur	38,3	38,9	42,2
Välillisten työvoimakustannusten osuus tehdyn työajan palkoista (%)	58,8 %	55,8 %	57,2 %
Henkilötyövuoden hinta eur	55 756	56 526	58 144

1.6 TILINPÄÄTÖSANALYYSI

RAHOITUKSEN RAKENNE JA TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Tullin toimintamenojen momentin 28.10.02 talousarviokehys vuodelle 2021 oli 195 176 000 euroa. Edelliseltä vuodelta siirtyi määrärahaa 26 404 710 euroa. Tullin nettomenot olivat 192 602 026 euroa summan ollessa 15 245 746 euroa suurempi kuin edellisvuonna kasvun selittyessä ennen kaikkea henkilöstömenojen (+7,1 miljoonaa euroa), menossa olevista ict-hankkeista johtuvien ict-menojen (+3,1 miljoonaa euroa) ja laiteinvestointien ja välinehankintojen mukaan lukien ENI-hankkeet (+2,9 miljoonaa euroa) kasvulla. Vuodelle 2022 siirtyi määrärahaa 28 978 684 euroa.

Tullin nettomenot jakautuivat suhteellisesti niin, että palkkamenot olivat 59,1 %, ict-menot ilman palkkamenoja 26,2 %, toimitilamenot 7,0 %, laiteinvestoinnit ja välinehankinnat ENI-hankkeet mukaan lukien 3,0 % ja muut toimintamenot 4,7 %. Koronaepidemiasta johtuen matkamenojen määrä on laskenut voimakkaasti, vuoden 2019 2,6 miljoonasta eurosta viime vuoden 688 000 euroon.

28.10.63.2 Takaisin maksetut verot (arviomääräraha) määrärahaa oli talousarviossa myönnetty 3 600 000 euroa. Määrärahaa käytettiin 2 195 093 euroa. Määrästä 2 092 684 euroa kohdistui Euroopan komissiolle tehtyyn ehdolliseen maksusuoritukseen viivästyskorkojen kertymisen katkaisemiseksi odotettaessa EU-tuomioistuimen kannanottoa jäsenmaiden taloudelliseen vastuuseen eräistä Euroopan Yhteisöön tuoduista tekstiilituotteista kantamatta jääneistä tuontitulleista, mistä komissio lähetti keväällä 2021 ilmoituksen ja tilastoanalyysiin perustuvan maksupyynnön jäsenmaille.

28.10.95.1 Verotukseen liittyvät korkomenot (arviomääräraha) määrärahaa oli talousarviossa myönnetty 500 000 euroa. Tulli käytti määrärahaa 6 956 euroa.

Tulomomentille 12.28.92 Euroopan unionin perinteisten omien varojen kantopalkkiot arvioitiin kertyvän tuloja 42 000 000 euroa. Toteutuma oli 48 141 464 euroa.

Tulomomentille 12.28.99 Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot kertyi tuloja 213 842 euroa.

Tulomomentilla 12.39.01 Sakkotulot ja tulot hallinnollisista maksuseuraamuksista Tullin kanto oli 1 446 872 euroa vuonna 2021.

Tulomomentille 12.39.02 Verotukseen liittyvät korkotulot kertyi 395 858 euroa vuonna 2021.

TUOTTO- JA KULULASKELMA

Toiminnan tuotot olivat yhteensä 50 924 437 euroa, mikä on 12,4 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä tilikautena kasvun selittyessä perinteisten omien varojen kantopalkkion kasvulla. Maksullisen toiminnan tuottoja kertyi 1,9 miljoonaa euroa, joista liiketaloudellisten suoritteiden kate oli 22,4 % ja julkisoikeudellisten suoritteiden kate oli -7,2 %; liiketaloudellisen suoritteiden osuus kokonaismäärästä oli vajaat 70 000 euroa.

Toiminnan kulut olivat yhteensä 180 752 050 euroa, mikä on 10,1 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä tilikautena. Suurin kuluerä olivat henkilöstökulut 115 648 356 euroa, mikä on 8,1 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Henkilöstökulujen kasvu johtui sekä valtionhallinnon sopimista palkan muutoksista, että henkilötyövuosimäärän kasvusta. Vuokrakulut olivat 11 902 112 euroa kasvaen edellisvuodesta 619 486 euroa. Palvelujen ostot olivat 42 844 832 euroa, mikä on 1,1 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä tilikautena. Kasvu johtui pääosin ict-hankkeiden menoista. Valmistus omaan käyttöön sisältää itse valmistettujen tietojärjestelmien kustannukset, jotka on laskettu kuhunkin järjestelmään käytetyn työajan ja henkilöiden palkkakustannusten perusteella. Valmistus omaan käyttöön oli 3 348 642 euroa. Ostot aineista, tarvikkeista ja tavaroista tilikauden aikana vähenivät edellisvuodesta lähes 469 162 euroa ollen 3 798 854 euroa, mihin vaikutti etenkin koronaviruksen hillitsemiseksi hankittujen suojavälineiden suuri määrä vuonna 2020. Poistojen osuus oli 7 351 316 euroa summan ollessa 558 024 euroa edellisvuotta suurempi.

Rahoitustuotot ja -kulut olivat nettomääräisesti yhteensä 70 901 euroa (edellisvuonna 233 175 euroa) rahoitustuottojen laskiessa 81 339 euroon ja rahoituskulujen vähentyessä hieman 10 437 euroon.

Satunnaiset tuotot ja kulut olivat nettomääräisesti 2 089 583 euroa negatiiviset saldon ollessa edellisvuonna 18 960 euroa positiivinen. Muutos selittyy lähes täysin edellä momentin 28.10.63.02 yhteydessä mainitulla Euroopan komissiolle tehdyllä maksusuorituksella.

Tuotot veroista ja pakollisista maksuista olivat yhteensä 74 854 250 euroa, mikä on 11,2 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä tilikautena. Vähennys selittyy verojen ja veronluonteisten maksujen kertymän kasvulla.

TASE

Tullin taseen loppusumma on 95 201 931 euroa, mikä on 20,6 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä tilikautena. Taseen vastaavaa summasta 61 miljoonaa euroa muodostuu käyttöomaisuudesta ja muista pitkäaikaisista sijoituksista, joiden määrä kasvoi 16,4 miljoonaa euroa edellisvuodesta ja joiden suurin erä on ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat, 38 026 238 euroa, joka kasvoi edellisvuodesta 10,8 miljoonaa euroa. Vaihto- ja rahoitusomaisuuden suurin erä on muut lyhytaikaiset saamiset 21,5 miljoonaa euroa, joka muodostuu lähes täysin tullisaatavista. Vuonna 2021 taseeseen on merkitty Tullin hallussa olevien ja valtiolle menetetyksi tuomittujen virtuaalivaluuttojen arvoksi 10,8 miljoonaa euroa – Palkeitten ja Valtiokonttorin kanssa käydyn keskustelun jälkeen arvonkorotusta bitcoineista ei tehty taseeseen mutta niiden tilinpäätöspäivän mukainen markkina-arvo 79,7 miljoonaa euroa on esitetty tilinpäätöksen liitteessä 10.

Taseen vastattavissa oleva vieras pääoma 88,4 miljoonaa euroa muodostuu pääosin edelleen tilitettävistä eristä 49,6 miljoonaa euroa, siirtovelosta 21,8 miljoonaa euroa ja ostovelosta 11,8 miljoonaa euroa. Suurin erä on edelleen tilitettävät erät, joka muodostuu suurimmaksi osaksi EU:lle tilitettävistä varoista. Siirtovelat muodostuvat lähes täysin lomapalkkavelasta.

Tulli täsmäytti taseeseen tase-erittelyt passitukseen ja muihin tullimenettelyihin liittyvistä käteisvakuuksista ja Traficomien puolesta myydyistä siirtoluvista- ja vakuutuksista. Käteisvakuuksien tili täsmäytettiin erikseen selvitettyyn Tullin hallussa olevien yksittäisten käteisvakuuksien määrään ja Traficomien puolesta kannetut siirtoluvat ja –vakuudet täsmäytettiin Traficomien joulukuulta lähettämään laskuun. Tullivelkojen selvittelytilin saldo eroaa 9 673,73 euroa veroreskontran mukaiseen saldoon kohdistamattomista tai palauttamista odottavista maksuista. Traficomien siirtolupien ja vakuutusten saldoero oli 107,90 euroa, mikä katettiin toimintamenoista. Tilinpäätösasiakirjan allekirjoittamisen aikaistuminen maaliskuun puolivälistä helmikuun viimeiseksi päiväksi ja aiemman ns. eurotilinpäätöksen aikaistuminen helmikuun puolivälistä tammikuun loppupuolelle Palkeitten tilinpäätösaikataulujen mukaisesti ovat johtaneet siihen, että tase-erittelyjen ja substanssijärjestelmien väliseen täsmäyttämiseen käytettävissä oleva aika on lyhentynyt merkittävästi ja kaikkia selvittelyjä ei ole ehditty tehdä. Päättäneenä vuotena Tullilla on käytössä EU:n siirtymäajoista johtuen sekä vanha veroreskontra että vastikään käyttöön otettu uusi Massi-reskontra, jossa on otettu huomioon täsmäytysmenettelyiden vaatimukset aiempaa veroreskontraa täsmällisemmin.

Tullin hallussa oli 1 980 bitcoinia 31.12.2021. Valtiokonttorin 19.2.2018 päivätyn virtuaalivaluuttoja koskevan ohjeen mukaan bitcoinit käsitellään omaisuusarvona ja otetaan kirjanpitoon takavarikointia koskevan lainvoimaisen päätöksen jälkeen. Vuoden vaihteessa Tullin hallussa olevista bitcoineista lainvoimainen tuomioistuimen päätös valtiolle menettämisestä oli 1 889,2 bitcoinista. Bitcoinien lisäksi Tulli takavarikoi viime vuonna pieniä määriä muitakin virtuaalivaluuttoja, joiden esitutkinta on vielä kesken tai joiden käsittely käräjäoikeudessa ei ole vielä alkanut. Tulli on kilpailuttamassa välittäjää valtiolle menetetyksi tuomittujen virtuaalivaluuttojen realisoinnin hoitajaksi ja kilpailutus on loppuvaiheessa.

1.7 SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA 2021

Tullin johto vastaa viraston sisäisen valvonnan järjestämisestä, asianmukaisuudesta ja riittävydestä. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on antaa kohtuullinen ja riittävä varmuus viraston toiminnan ja talouden lainmukaisuudesta, talousarvion noudattamisesta ja varojen turvaamisesta, toiminnan tuloksellisuudesta sekä taloutta ja tuloksellisuutta koskevien oikeiden ja riittävien tietojen tuottamisesta.

Tullin johtoryhmä on arvioinut viraston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilaa sekä kehittämistarpeita. Johdon arvioinnissa on käytetty valtiovarain controller -toiminnon suosituksen mukaista sisäisen valvonnan arviointikehikkoa (2018), Tullin EFQM – arviointimenetelmää sekä Tullin riskienhallintapolitiikan mukaista riskikehystä. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arvioinneissa on lähestymisnäkökulmana ollut loppusyksystä 2020 vahvistetun Tullin strategian toimeenpano ja arvioinnit on ennen Tullin johtoryhmää esitelty ja keskusteltu osastojen ja Tullilaboratorion johtoryhmissä.

Arviointien perusteella Tullin strategiset riskit 2021 ja lähivuosina ovat:

- Henkilöstömitoitus- ja rakenne ei tue toiminnan tuloksellisuutta tulevaisuuden toimintaympäristössä.
- Tietojärjestelmien ja työvälineiden puutteet tai puuttuminen kokonaan haittaavat toiminnan tuloksellisuutta ja tehokkuutta osassa tehtävistä.
- Valmius- ja jatkuvuussuunnittelun puutteellisuus ja rajoitteet haittaavat tai estävät toiminnan poikkeaman aikana ja palauttamisen normaaliksi poikkeustilanteissa.
- Strategiaa ja resurssikohdennuksia ei kyetä jatkossa toteuttamaan tarkoituksenmukaisella tavalla määrärahojen rajatessa mahdollisuuksia.

Arviointien perusteella Tullin sisäinen valvonta ja siihen liittyvä riskienhallinta on toiminnan laajuuteen nähden asianmukaisesti järjestetty.

1.8 ARVIOINTIEN TULOKSET

Vuonna 2021 Tulliin kohdistuivat seuraavat ulkoisten arvioijien tekemät arvioinnit.

- Euroopan komissio suoritti perinteisten omien varojen tarkastuksen Suomessa lokakuussa 2021. Tarkastuksen aiheina olivat A- ja B-tili-ilmoitusten luotettavuus, B-kirjanpito, A-kirjanpidon oikaisut ja tullausarvoa koskevan valvontastrategian seuranta. Raportissaan komissio nosti esille havaintoja yksittäisistä kohdista ja menettelyistä toimenpide-ehdotuksineen.
- KPMG teki kartoituksen toimenpide-ehdotuksineen riskienhallinnan nykytilasta Tullissa. Raportissa kiinnitettiin huomiota mm. ohjeistuksen ja käytettävien välineiden ajantasaisuuteen, dokumentaation säännölliseen päivittämiseen, jatkuvuus- ja toipumissuunnitelmien olemassaoloon ja ajantasaisuuteen, tietoturvariskien säännölliseen käsittelyyn ja rekisteröintiin, vaikutusanalyysien tekemiseen, jäännösriskien hallintaan ja toimenpiteiden systemaattiseen seurantaan.
- BDO on osana tulliselvitysjärjestelmien kehittämisohjelman ulkoista laadunvarmistusta tehnyt arviot kehittämisohjelman tavoitteista ja ohjauksesta kokonaisuutena ja hankekohtaisesti sekä Tullin järjestelmäkehittämisen käyttöönottoprosessin toimivuudesta. Kehittämisehdotukset koskivat mm. kehittämisohjelman sisäisiä priorisointeja, budjetointimenettelyjä, hankkeiden ohjausmallin selkeyttä ja toimivuutta, tavoitteiden selkeyttä ja mitattavuutta, käyttöönottojen testausta ja riskienhallintaa.
- EU-rahoitusta saaneista hankkeista BDO teki tilintarkastukset ENI-LIP –hankkeisiin Vartiuksessa, Raja-Joosepissa, Imatralla, Vaalimaalla ja Vainikkalassa, ja KPMG teki tilintarkastuksen FTIR II –hankkeeseen. Tilintarkastuksista ei seurannut havaintoja.
- T-Median julkishallinnon Luottamus & Maine tutkimuksessa vuonna 2021 Tullin maine ja julkisuuskuva oli saanut Tullin mittaushistorian parhaan arvosanan 3,65 (asteikolla 1 – 5).

1.9 YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ JA EPÄSÄÄNNÖNMUKAISUUKSISTA

Tullissa paljastui seuraavat kassavajeet vuonna 2021:

Toimipaikka	Vaje eur	Syy	Selvitys/Toimenpiteet
Meritulli/Vuosaari	2,00	Huolimattomuus, inhimillinen erehdys yms.	Katettu toimintamenoista
Tornion tulli/ Muonio	84,10	Huolimattomuus, inhimillinen erehdys yms.	Katettu toimintamenoista
Yhteensä	86,10		

Vuonna 2021 tuli ilmi epäily virkamieheen kohdistuvasta mahdollisesta virka-auton toistuvasta käyttämisestä muuhun kuin virka-ajoon virkamatkoilla. Tapauksen yksityiskohdat ovat selvitettävänä kuten sekkin, onko siinä aihetta ryhtyä jatkotoimiin.

2 TULLIN TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2021	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	73 028 141,12	84 483 898	84 483 897,89	0,00	100
11.04.01. Arvonlisävero	26 010 514,30	39 462 749	39 462 748,90	0,00	100
11.08.01. Tupakkavero	130 161,39	84 101	84 101,36	0,00	100
11.08.04. Alkoholijuomavero	161 306,70	227 234	227 234,10	0,00	100
11.08.05. Virvoitusjuomavero	2 129,09	1 345	1 344,54	0,00	100
11.08.07. Energiaverot	12 778,19	23 250	23 250,36	0,00	100
11.08.08. Eräiden juomapakkausten valmistevero	6 296,63	14 976	14 976,22	0,00	100
11.10.07. Ajoneuvovero	25,00				
11.19.06. Väylämaksut	46 699 920,91	44 667 005	44 667 004,91	0,00	100
11.19.09. Muut verotulot	5 008,91	3 238	3 237,50	0,00	100
12. Sekalaiset tulot	36 687 998,54	50 201 652	50 201 652,05	0,00	100
12.28.92. Euroopan unionin perinteisten omien varojen kantopalkkiot	34 861 011,72	48 141 464	48 141 463,80	0,00	100
12.28.99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot	207 849,72	213 842	213 841,61	0,00	100
12.39.01. Sakkotulot ja tulot hallinnollisista maksuseuraamuksista	1 153 325,18	1 446 872	1 446 872,39	0,00	100
12.39.02. Verotukseen liittyvät korkotulot	436 201,15	395 858	395 857,68	0,00	100
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	29 610,77	3 617	3 616,57	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	109 716 139,66	134 685 550	134 685 549,94	0,00	100

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen		Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio -Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2021	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2021	Käyttö vuonna 2021 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	182 975 418,67	210 820 103	179 943 467,43	28 978 684,05	208 922 151,48	1 897 951,39	26 404 710,33	221 580 710,33	192 602 026,28	28 978 684,05
28.01.29. Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	10 923 398,71	11 474 402	11 474 401,87		11 474 401,87	0,00				
28.10.02. Tullin toimintamenot (S2)	171 856 000,00	195 176 000	166 197 315,95	28 978 684,05	195 176 000,00	0,00	26 404 710,33	221 580 710,33	192 602 026,28	28 978 684,05
28.10.63. Takaisin maksetut verot (A)	103 125,41	3 600 000	2 195 092,61		2 195 092,61	1 404 907,39				
28.10.63.2. Takaisin maksetut verot Tulli	103 125,41	3 600 000	2 195 092,61		2 195 092,61	1 404 907,39				
28.10.95. Verotukseen liittyvät korkomenot (A)	6 358,55	500 000	6 956,00		6 956,00	493 044,00				
28.10.95.1. Verotukseen liittyvät korkomenot Tulli	6 358,55	500 000	6 956,00		6 956,00	493 044,00				
28.60.12. Osaamisen kehittäminen (A)	86 536,00	69 701	69 701,00		69 701,00	0,00				
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	15 226,78						0,00	0,00	0,00	0,00
32.30.51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (S2)	15 226,78									
32.30.51.07. Palkkatuettu työ, valtionhallinto (KPY)	15 226,78									
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	4 120,46									
33.20.52. Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta (A)	4 120,46									
33.20.52.01. Palkkatuettu työ, valtionhallinto	4 120,46									
Määrärahatilit yhteensä	182 994 765,91	210 820 103	179 943 467,43	28 978 684,05	208 922 151,48	1 897 951,39	26 404 710,33	221 580 710,33	192 602 026,28	28 978 684,05

3 TULLIN KÄYTÖSSÄ OLEVAT VALTUUDET

Tullin talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €) ¹⁾									Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1 000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy ²⁾	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö ³⁾	Vuoden 2021 valtuudet							Talousarvio- menot 2021	Määräraha- tarve 2022	Määräraha- tarve 2023	Määräraha- tarve 2024	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu v. 2022 TA:ssa							
28.10.02. Tullin toimintamenot	55 252	19 545	8 579	28 124	12 878	15 246	15 246	16 344	135	0				16 479
Aikaisempien vuosien valtuudet	55 252							3 466	135					3 601
Vuonna 2021 käytettävissä olleet valtuudet		19 545	8 579	28 124	12 878	15 246	15 246	12 878	0	0				12 878
Vuonna 2021 käytettävissä olleet valtuudet, josta		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	55 252	19 545	8 579	28 124	12 878	15 246	15 246	16 344	135	0	0	0	0	16 479
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta	0							0	0	0	0	0	0	0
- korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾	0							0	0	0	0	0	0	0
Vuonna 2021 käytettävissä olleet valtuudet, josta		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1) Valtuuden ja sen käytön määräksi merkitään tehdyn tilauksen sopimushinta tai sitoumuksen määrä silloin, kun valtuus on rajattu alun perin muulla tavalla, mutta valtuuden käytön johdosta annetaan euromääräinen sitoumus. Korkotuetun lainakannan enimmäismääränä määritellyt korkotukivaltuudet ja muut vastaavat valtuudet eritellään lisäksi omilla riveillään.

2) Myös pääluokan tai luvun päätösoosassa myönnetty valtuudet sisällytetään taulukkoon. Tällöin luvun tai momentin numerotunnukseksi merkitään "00".

3) Esitetään yhteismäärä niistä aikaisempina varainhoitovuosina käytetyistä valtuuksista, joista varainhoitovuotena on aiheutunut menoja tai joista aiheutuu menoja tulevana varainhoitovuosina.

4) Korkotukilainojen lainakannan enimmäismääränä tai valtionapuun oikeuttavien kustannusten enimmäismääränä tai muulla vastaavalla tavalla myönnettyjen valtuuksien määrä. Erittely esitetään vain, jos momentti (ja yhteensä) sisältää tällä tavoin määritellyjä valtuuksia.

4 TULLIN TUOTTO- JA KULULASKELMA

	1.1.2021 - 31.12.2021		1.1.2020 - 31.12.2020	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	1 932 835,24		1 830 184,06	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	38 567,20		5 116,79	
Muut toiminnan tuotot	<u>48 953 034,67</u>	50 924 437,11	<u>36 689 379,12</u>	38 524 679,97
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	3 798 854,32		4 268 016,27	
Henkilöstökulut	115 648 356,17		107 565 281,37	
Vuokrat	11 902 112,49		11 282 626,09	
Palvelujen ostot	42 844 831,70		41 749 333,59	
Muut kulut	2 555 221,70		2 694 440,53	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-3 348 642,34		-3 682 274,20	
Poistot	<u>7 351 316,22</u>	<u>-180 752 050,26</u>	<u>6 793 291,26</u>	<u>-170 670 714,91</u>
JÄÄMÄ I		-129 827 613,15		-132 146 034,94
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	81 338,85		244 433,53	
Rahoituskulut	<u>-10 437,36</u>	70 901,49	<u>-11 259,00</u>	233 174,53
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	112 407,76		152 459,31	
Satunnaiset kulut	<u>-2 201 991,17</u>	<u>-2 089 583,41</u>	<u>-133 499,79</u>	<u>18 959,52</u>
JÄÄMÄ II		-131 846 295,07		-131 893 900,89
JÄÄMÄ III		-131 846 295,07		-131 893 900,89
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Verot ja veronluonteiset maksut	83 878 492,77		72 735 167,09	
Muut pakolliset maksut	1 937 716,13		1 589 526,33	
Perityt arvonlisäverot	510 419,06		292 974,03	
Suoritetut arvonlisäverot	<u>-11 472 378,35</u>	<u>74 854 249,61</u>	<u>-10 918 896,83</u>	<u>63 698 770,62</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-56 992 045,46</u>		<u>-68 195 130,27</u>

5 TULLIN TASE

	31.12.2021		31.12.2020	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIK. SIJOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	41 853,62		132 655,24	
Muut pitkävaikutteiset menot	14 939 924,64		12 956 767,38	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>38 026 237,69</u>	53 008 015,95	<u>27 202 452,30</u>	40 291 874,92
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Rakennukset	11 072,37		47 579,75	
Rakennelmat	0,00		5 905,24	
Koneet ja laitteet	8 718 436,87		4 424 625,21	
Kalusteet	12 059,20		17 227,43	
Muut aineelliset hyödykkeet	28 620,00		0,00	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>0,00</u>	8 770 188,44	<u>583 000,00</u>	5 078 337,63
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIJOITUKSET YHTEENSÄ		61 778 204,39		45 370 212,55
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
PITKÄAIKAISET SAAMISET				
Pitkäaikaiset saamiset	<u>13 113,34</u>	13 113,34	<u>8 613,34</u>	8 613,34
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	938 846,43		779 504,99	
Siirtosaamiset	5 947,25		5 191,96	
Muut lyhytaikaiset saamiset	21 547 010,89		17 401 707,67	
Ennakkomaksut	<u>4 220,38</u>	22 496 024,95	<u>7 773,25</u>	18 194 177,87
RAHOITUSOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT LYHYTAIKAISET SIJOITUKSET				
Rahoitusomaisuusarvopaperit	<u>10 794 263,76</u>	10 794 263,76	<u>10 792 647,53</u>	10 792 647,53
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kassatilit	119 994,31		199 752,87	
Kirjanpitoyksikön tulotilit	114,85		0,00	
Kirjanpitoyksikön menotilit	-780,11		-522,42	
Muut pankkitilit	-60,90		0,00	
Sisäisen rahaliikkeen tilit	<u>1 056,66</u>	120 324,81	<u>6 096,33</u>	205 326,78
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		33 423 726,86		29 200 765,52
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>95 201 931,25</u>		<u>74 570 978,07</u>

	31.12.2021		31.12.2020	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	-29 868 269,86		-29 868 269,86	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	41 079 666,52		25 733 472,62	
Pääoman siirrot	52 554 766,96		83 541 324,17	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-56 992 045,46</u>	6 774 118,16	<u>-68 195 130,27</u>	11 211 396,66
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	274 168,80		140 625,25	
Saadut ennakot	698 515,37		897 429,53	
Ostovelat	11 804 077,62		9 868 605,99	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	2 290 038,47		2 063 897,77	
Edelleen tilittävät erät	49 616 170,63		29 050 207,13	
Siirtovelat	21 764 250,99		19 779 452,81	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>1 980 591,21</u>	<u>88 427 813,09</u>	<u>1 559 362,93</u>	<u>63 359 581,41</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		88 427 813,09		63 359 581,41
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>95 201 931,25</u>		<u>74 570 978,07</u>

6 LIITETIEDOT

Tullin tilinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

1) budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailuvuuteen

Tullilla ei ole talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailuvuuteen koskevia muutoksia.

2) kurssit, joita on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset, velat ja muut sitoumukset sekä virtuaalivaluutta Suomen rahaksi

Virtuaalivaluutta kurssi 31.12.2021 bct blockchain.com palvelu:

Bitcoin € 42 167,56

3) tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät sekä erityisesti niissä tapahtuneiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja kulujäämän sekä taseessa ilmoitettavien erien muodostumiseen

Tullin tilinpäätös on laadittu noudattaen talousarviolakia ja -asetusta sekä valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin määräyksiä ja ohjeita.

4) aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut, talousarviotulot ja -menot sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä

Tullilla ei ole aikaisempiin vuosiin kohdistuvia korjauksia.

5) selvitys edellistä vuotta koskevista tiedoista, jos ne eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätösvouden tietojen kanssa

Tullin edellistä vuotta koskevat tiedot ovat vertailukelpoisia tilinpäätösvouden tietojen kanssa.

6) selvitys tilinpäätösvouden jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista siltä osin kuin niitä ei ilmoiteta toimintakertomuksessa

Tullilla ei ole tiedossa olennaisia tilinpäätösvouden jälkeisiä tapahtumia.

Tullin tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Tullilla ei ole esitettävää liitteellä 3.

Tullin tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Tullilla ei ole esitettävää liitteellä 4.

Tullin tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2021	2020
Henkilöstökulut	96 553 445,22	90 203 396,37
Palkat ja palkkiot	95 139 362,64	89 602 865,43
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	1 414 082,58	600 530,94
Henkilösivukulut	19 094 910,95	17 361 885,00
Eläkekulut	16 608 565,56	15 382 352,55
Muut henkilösivukulut	2 486 345,39	1 979 532,45
Yhteensä	115 648 356,17	107 565 281,37
Johdon palkat ja palkkiot, josta	696 419,20	573 018,44
- tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	240,00	240,00
Johto	240,00	240,00
Muu henkilöstö	0,00	0,00

Tullin tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirjanpitoyksikössä yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta. Varainhoitovuoden aikana ei ole tehty muutoksia poistosuunnitelmaan.

Suunnitelmanmukaiset poistoajat ovat:

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
112 Aineettomat oikeudet				
11200000 Ostetut valmisohjelmistot ja tietojärjestelmät	Tasapoisto	3-5	20-33,3	0
114 Muut pitkävaikutteiset menot				
11400000 Itse valmistetut ja teetetyt tietojärjestelmät	Tasapoisto	5-10	10-20	0
122 Rakennukset				
12290000 Muut rakennukset	Tasapoisto	20	5	0
123 Rakennelmat				
12300000 Muut rakennelmat	Tasapoisto	20	5	0
125-126 Koneet ja laitteet				
12500000 Autot ja muut maankuljetusvälineet	Tasapoisto	5-10	10-20	0
12510000 Laivat ja muut vesikuljetusvälineet	Tasapoisto	7	14,3	0
12540000 Kevyet työkoneet	Tasapoisto	5-7	14,3-20	0
12550000 ICT-laitteet	Tasapoisto	3-5	20-33,3	0
12590000 Laboratoriolaitteet ja -kalusteet	Tasapoisto	5	20	0
12690000 Muut koneet ja laitteet	Tasapoisto	5	20	0
127 Kalusteet				
12790000 Muut kalusteet	Tasapoisto	5	20	0
128 Muut aineelliset hyödykkeet				
12890000 Muut aineelliset hyödykkeet	Tasapoisto	5	20	0

Tullin tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot.

Aineettomat hyödykkeet:

	112 Aineettomat oikeudet	114 Muut pitkävaikutteiset menot	119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2021	758 121,14	26 175 593,51	27 202 452,30	54 136 166,95
Lisäykset	0,00	7 233 611,89	18 057 397,28	25 291 009,17
Vähennykset	-24 844,41	-280 628,26	-7 233 611,89	-7 539 084,56
Hankintameno 31.12.2021	733 276,73	33 128 577,14	38 026 237,69	71 888 091,56
Kertyneet poistot 1.1.2021	-625 465,90	-13 218 826,13	0,00	-13 844 292,03
Vähennysten kertyneet poistot	24 844,41	280 628,26	0,00	305 472,67
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-82 106,07	-5 109 720,68	0,00	-5 191 826,75
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	-8 695,55	-140 733,95	0,00	-149 429,50
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2021	-691 423,11	-18 188 652,50	0,00	-18 880 075,61
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	41 853,62	14 939 924,64	38 026 237,69	53 008 015,95

Aineelliset hyödykkeet:

	122 Rakennukset	123 Rakennelmat	125-126 Koneet ja laitteet	127 Kalusteet	128 Muut aineelliset hyödykkeet	129 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2021	793 634,56	19 016,39	9 049 885,52	25 841,13	0,00	583 000,00	10 471 377,60
Lisäykset	0,00	0,00	6 277 110,78	0,00	31 800,00	2 478 962,70	8 787 873,48
Vähennykset	0,00	-19 016,39	-437 909,77	0,00	0,00	-3 061 962,70	-3 518 888,86
Hankintameno 31.12.2021	793 634,56	0,00	14 889 086,53	25 841,13	31 800,00	0,00	15 740 362,22
Kertyneet poistot 1.1.2021	-746 054,81	-13 111,15	-4 625 260,31	-8 613,70	0,00	0,00	-5 393 039,97
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	19 016,39	413 909,77	0,00	0,00	0,00	432 926,16
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-36 507,38	-314,95	-1 869 560,84	-5 168,23	-3 180,00	0,00	-1 914 731,40
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	-5 590,29	-89 738,28	0,00	0,00	0,00	-95 328,57
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2021	-782 562,19	0,00	-6 170 649,66	-13 781,93	-3 180,00	0,00	-6 970 173,78
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	11 072,37	0,00	8 718 436,87	12 059,20	28 620,00	0,00	8 770 188,44

Tullin tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja –kulut

Rahoitustuotot		Muutos	
	2021	2020	2021-2020
Korot euromääräisistä saamisista	81 338,85	244 353,72	-163 014,87
Emissio-, pääoma- ja kurssierot saamisista	0,00	79,81	-79,81
Rahoitustuotot yhteensä	81 338,85	244 433,53	-163 094,68
Rahoituskulut		Muutos	
	2021	2020	2021-2020
Korot euromääräisistä veloista	10 437,36	11 250,00	-812,64
Korot valuuttamääräisistä veloista	0,00	9,00	-9,00
Rahoituskulut yhteensä	10 437,36	11 259,00	-821,64
Netto	70 901,49	233 174,53	-162 273,04

Tullin tilinpäätöksen liite 9: Talousarvionaloudesta annetut lainat

Tullilla ei ole esitettävää liitteellä 9.

Tullin tilintäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	Kappalemäärä	Markkina- arvo	31.12.2021				31.12.2020	
			Kirjanpitoarvo	Omistus- osuus %	Myyntioikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina- arvo	Kirjanpitoarvo
Muut rahoitusomaisuusarvopaperit	889,17316429	79 661 822,76	10 794 263,76				44 452 495,05	10 792 647,53
Yhteensä			10 794 263,76					10 792 647,53

Tullin tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

Tullilla ei ole esitettävää liitteellä 11.

Tullin tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2021	Määräraha- tarve 2022	Määräraha- tarve 2023	Määräraha- tarve 2024	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	9 801 013,96	9 396 803,74	5 032 584,93	2 510 631,30	6 595 195,27	23 535 215,24
Muut monivuotiset vastuut yhteensä	9 801 013,96	9 396 803,74	5 032 584,93	2 510 631,30	6 595 195,27	23 535 215,24

Tullin tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Tullilla ei ole esitettävää liitteellä 13.

Tullin tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Tullilla ei ole esitettävää liitteellä 14.

Tullin tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

Tullilla ei ole esitettävää liitteellä 15.

Tullin tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Tullilla ei ole esitettävää liitteellä 16.

Tullin tilinpäätöksen liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Menomomentin käyttö vakiosisällöstä poikkeavaan käyttötarkoitukseen

28.10.63.2

Takaisin maksetut verot Tulli

Määrärahaa saa käyttää veron takaisin maksamiseen tapauksissa, joissa maksuvelvollinen on sosiaalisista tai muista veronhuojennussäännöksissä tai verosopimuksissa tarkoitetuista syistä valtiovarainministeriön, Verohallinnon ja Tullin päätöksen nojalla oikeutettu saamaan takaisin jo maksetun veron. Lisäksi määrärahaa saa käyttää tuomioistuimen päätöksellä palautettavaksi määrättyjen verojen, korkojen ja oikeudenkäyntikulujen maksamiseen tapauksissa, joissa vastaavaa tulo- tai muuta momenttia ei ole käytettävissä, EU:lle korvattavien perimättä jääneiden tullien ja niistä aiheutuvien korko- ja muiden kulujen maksamiseen.

Lkp-tili	€
39. Muut toiminnan tuotot	46 171,78
61. Satunnaiset kulut	2 148 920,83
Yhteensä	2 195 092,61

Tullin talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

V. 2015 valtuuden käyttö

Virheellisesti valtuuden käytöksi kirjattu 869 000 €, mikä on jäänyt uusimatta vuodelle 2016

Virheellinen aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö (1 000 €)	Oikea aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö (1 000 €)
2927	2 058

Vuosina 2016 ja 2017 uusittu 869 000 € vähemmän, koska v. 2015 tilinpäätökseen ei jälkikäteen voinut tehdä oikaisuja.

V. 2018 toteumalaskelman valtuuden seuraantaan korjattu aikaisempien vuosien valtuuksien käytöksi

12 765

7 ALLEKIRJOITUKSET

Tilinpäätösasiakirja on hyväksytty Helsingissä 28. helmikuuta 2022.

Pääjohtaja Hannu Mäkinen

Talousjohtaja Pekka Pylkkänen